

ลุงขาวไขอาชีพ
หนึ่งคนคิด หลายชีวิตเติบโต

สานพลัง สร้างสุขภาวะ

ที่ปรึกษา

นพ.อำพล จินดาวัฒนะ
นพ.อุกฤษฏ์ มิลินทางกูร

ผู้อำนวยการ ประสานงาน

นिरชา อัครวีรากุล
ณนุต มธุรพจน์
จรินทร์ คงศรีจันทร์
นวิندا จัดหงษา

บรรณาธิการ

ยุทธนา วรุณปิติกุล

ผู้เขียน

อรสรวง บุตรนาค

ศิลปกรรม และรูปเล่ม

สำนักพิมพ์ Organic Books

พิสูจน์อักษร

สมประสงค์ บุญผ่อง
ชนิษฐรัตน์ มีสพันธ์

ภาพปก

วรธิตา อยู่ยอด

จัดพิมพ์ และเผยแพร่โดย

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)
ชั้น 2 อาคาร 88/37 ทิวาพันธ์ 14 ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
โทรศัพท์ 0-2590 -2304 โทรสาร 0-2590 -2311
เว็บไซต์ www.nationalhealth.or.th

คำนิยม

ถ้าถามว่าหากจะเปลี่ยนแปลงโลกไปสู่โลกแห่งการอยู่ร่วมกันด้วยสันติระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติแล้ว อะไรสำคัญที่สุด คำตอบอาจจะมีหลากหลาย แต่คงจะไม่ลงตัวถ้าไม่ใช่การมี “หัวใจของความเป็นมนุษย์”

ไม่มีสัตว์ชนิดใดที่สามารถทำลายโลกได้ เพราะสัตว์อยู่ตามธรรมชาติ ธรรมชาติไม่ทำลายธรรมชาติ แต่มนุษย์เป็นสัตว์ที่ผิดธรรมชาติได้ จึงทำลายโลกได้ มนุษย์มีความโลภมากผิดธรรมชาติ และสามารถคิดเทคโนโลยีที่ขยายความโลภให้มากอย่างไม่มีที่สิ้นสุด เทคโนโลยีที่ว่่านั้นคือเงิน ในขณะที่อาหารเป็นของจริง แต่เงินไม่ใช่ของจริง ลองนึกภาพดูว่าจำนวนเงินนั้น เราสามารถเติมตัวเลขเพิ่มเข้าไปเท่าไรก็ได้ เช่น ๑๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐... เติมไปจนสุดขอบฟ้าเลยก็ได้ แสดงว่ามันไม่ใช่ของจริง แต่เป็นมายาคติที่มาขยายความโลภออกไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

เมื่อมนุษย์มาถือการพัฒนาที่เอาเงินเป็นตัวตั้ง ก็เท่ากับเอาความโลภอันไม่มีที่สิ้นสุดเป็นตัวตั้ง การพัฒนาแบบนี้จึงไปทำลายทรัพยากร นานาชนิดเพื่อเปลี่ยนให้เป็นตัวเลขให้มากขึ้นๆ โลกจึงถูกทำลายมากขึ้น รบกวธรรมชาติและรบกวนการอยู่ร่วมกันจนวิกฤติและเครียดไปหมด จนไม่มีทางออกด้วยการ “พัฒนา”

แต่มนุษย์ก็มีธรรมชาติที่วิเศษสุดอยู่อย่างหนึ่ง ตามคำว่า “มนุษย์” นั้นเอง มนุษย์แปลว่าจิตใจสูง มนุษย์ต่างจากสัตว์ตรงที่มีจิตใจสูง

จิตใจสูง หมายถึง จิตใจที่เห็นแก่คนอื่นและสิ่งอื่นอย่างไม่น่าเชื่อ เพราะ
อย่างนี้ มนุษย์จึงมีความดีที่สามารถทำเรื่องดีได้ได้อย่างสูงสุด เนื่องจาก
ความดีสุดๆ นี้เป็นศักยภาพในความเป็นมนุษย์เท่านั้น เราจึงเรียกกันว่า
“หัวใจของความเป็นมนุษย์” ทุกคนเคยสัมผัสหัวใจของความเป็นมนุษย์
มาด้วยกันทุกคนและรู้ว่ามันให้ความรู้สึกที่อบอุ่นและเป็นสุขอย่างล้ำลึก
เพียงใด

ในกระแสรายการของอารยธรรมวัตถุนิยม บริโภคนิยม เงินนิยม ก็ยังมี
เรื่องดีดี หรือเรื่องที่มีหัวใจของความเป็นมนุษย์อยู่ในทุกพื้นที่ เพราะมัน
เป็นธรรมชาติอีกด้านหนึ่งของมนุษย์ ถ้าเราบันทึกเรื่องราวดีดีมาเผยแพร่กัน
มนุษย์ก็จะมีความสุขและมีกำลังใจมากขึ้น ความสุขและความดีเป็นเรื่องที่
ระบอบได้ สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) พยายามเคลื่อนไหว
“สังคมไทยหัวใจมนุษย์” และพยายามส่งเสริมให้มี “ธนาคารของเรื่องราวดีดี”
หวังว่าเรื่องราวดีดีเล่มนี้ จะเข้าไปสัมผัสส่วนลึกในจิตใจของผู้คนอย่าง
กว้างขวาง ด้วยสัมผัสส่วนลึกในจิตใจเท่านั้น ที่จะช่วยให้โลกงดงามน่าอยู่

ศ.นพ.ประเวศ วะสี

คำนิยม

แม้เราจะเพียรพยายามสร้างและรณรงค์ ส่งเสริม “สังคมแห่ง
สุขภาวะ” ในรูปแบบต่างๆ มากมายเพียงใด แต่สังคมแห่งสุขภาวะที่แท้จริง
ย่อมไม่อาจเกิดขึ้นได้ หากมนุษย์ซึ่งเป็นผู้ขับเคลื่อนสังคมปราศจากเสียซึ่ง
“หัวใจของความเป็นมนุษย์” หรืออาจสรุปคร่าวๆ ได้ว่า “คนที่มีคุณงาม
ความดีอยู่ในหัวใจ” ย่อมมีจิตสำนึกห่วงใยทั้งต่อตนเอง ผู้อื่น สรรพชีวิต
ทั้งมวล และสิ่งแวดล้อม และเมื่อบุคคลผู้นั้นลงมือกระทำการใดๆ เขาก็จะ
กระทำอยู่บนพื้นฐานของการไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ทุกคนและทุกสิ่ง
เหล่านั้น

เมื่อราวต้นปีที่ผ่านมานี้ คณะนักวิจัยจากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด
และมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา ได้เผยแพร่ผลการวิจัยใน
วารสารการแพทย์บริติช เมดิคัล มีเนื้อหาสำคัญสรุปได้ว่า จากการศึกษา
พฤติกรรมกลุ่มตัวอย่างกว่า 4,700 คน เป็นเวลา 20 ปี พบว่า “ความสุข”
สามารถติดต่อกันจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่งได้ ด้วยการได้รับทราบ
เรื่องราวและพบเห็นบุคคลที่มีความสุข และเมื่อบุคคลหนึ่งได้เข้าไปอยู่ใน
เครือข่ายแห่งความสุขแล้ว เขาก็จะทำให้เพื่อนฝูง ญาติพี่น้อง และคนใกล้ชิด
มีโอกาสมากขึ้นที่จะมีความสุขเพิ่มขึ้นไปด้วย เพราะภาวะทางอารมณ์ของคนเรา
ไม่ได้ขึ้นอยู่กับตัวเราเพียงคนเดียว แต่ยังเกี่ยวพันกับการกระทำและ
ประสบการณ์ของผู้อื่นด้วย ไม่ว่าจะ เป็นบุคคลที่เราเกี่ยวข้องด้วยโดยตรง
หรือไม่ได้รู้จักก็เป็นการส่วนตัวก็ตาม ด้วยเหตุนี้จึงกล่าวได้ว่า ความสุขเป็น
โรคติดต่ออย่างหนึ่ง

ด้วยนัยเดียวกันนี้ “หัวใจของความเป็นมนุษย์” ก็น่าจะเป็นโรคติดต่อดีเช่นกัน และเรื่องราวที่ดีที่สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) ได้รวบรวมมาไว้ในหนังสือเล่มนี้ รวมถึงอีกหลายเรื่องราวที่รวบรวมไว้ในธนาคารเรื่องราวดีดีแห่งชาติ ก็น่าจะช่วยทำให้ “หัวใจของความเป็นมนุษย์” ติดต่อแพร่ขยายไปยังคนไทยทุกคนได้อย่างกว้างขวาง และเมื่อนั้นก็คงจะกล่าวได้เต็มปากเต็มคำว่า “สังคมไทยคือสังคมแห่งสุขภาวะ”

นพ.มงคล ณ สงขลา

ประธานคณะกรรมการบริหารยุทธศาสตร์
การสร้างสังคมสุขภาวะที่มีหัวใจของความเป็นมนุษย์

คำนำ

การเปลี่ยนแปลง - วลียอดฮิตแห่งปี 2551
แท้จริงแล้วการเปลี่ยนแปลงคือสิ่งที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาแห่งการดำรงอยู่ของมนุษยชาติ ภายใต้นามที่อาจเรียกได้ว่า “การพัฒนา” นับแต่ที่มีการพัฒนาเกิดขึ้น วิถีชีวิตของมนุษย์ยิ่งออกห่างจาก “ธรรมชาติ” อันเป็นต้นกำเนิดของชีวิตและวัฒนธรรมมากขึ้นทุกที จนทำให้ “ธรรมชาติแห่งหัวใจของความเป็นมนุษย์” เริ่มเปลี่ยนแปลงไป

.....
ธรรมชาติแห่งความเคารพและเกรงกลัวในปรากฏการณ์ธรรมชาติ
เปลี่ยนไปเป็นความมั่นใจและความอหังการที่จะเข้าควบคุมธรรมชาติ

ธรรมชาติแห่งความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และช่วยเหลือแบ่งปันระหว่างเพื่อนมนุษย์ เปลี่ยนไปเป็นการค้ากำไรและเอาर्डเอาเปรียบ

ธรรมชาติแห่งการดำรงอยู่ด้วยความเรียบง่าย เพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ ฟังฟังและต่างตอบแทนกับธรรมชาติ เปลี่ยนไปเป็นการผลิตด้วยเทคโนโลยีทันสมัยที่คำนึงถึงปริมาณมากกว่าคุณภาพของสิ่งแวดล้อมและสรรพชีวิต

ธรรมชาติแห่งการมองเห็นความงามของภูเขา ป่าไม้ ลำธาร ท้องฟ้า ฯลฯ ในฐานะของทรัพยากรเพื่อส่วนรวม เปลี่ยนไปเป็นการครอบครองและตีมูลค่าในรูปของตัวเงิน

.....
ท้ายที่สุดแล้ว ความเปลี่ยนแปลงที่มีเศรษฐกิจและเงินเป็นตัวตั้ง กลับนำสังคมมนุษย์ไปสู่ผลกระทบมากมาย

ป่าไม้ที่ลดลง มลพิษที่เพิ่มขึ้น ภัยธรรมชาติที่รุนแรง การขาดแคลน
อาหารและแหล่งน้ำ

ความล้มเหลวของชุมชน ความเจ็บป่วย ความเหลื่อมล้ำทางสังคม
หนี้สินท่วมหัว ฯลฯ

มนุษย์ทุกคนล้วนได้รับผลกระทบนี้ ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง
เพราะตระหนักถึงผลกระทบอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งหลาย
ทั้งปวง

จึงมีผู้คนกลุ่มเล็กๆ หลากหลายกลุ่ม ได้เริ่มต้นการเปลี่ยนแปลง
อีกครั้ง บนแนวทางของการกลับคืนสู่ธรรมชาติให้มากที่สุด

เช่นเดียวกับผู้คนจากทุกภาคส่วนในสังคมไทยที่มีส่วนร่วมในการร่าง
“พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550” เพื่อมุ่งหวังให้เป็นกฎหมายที่เป็น
เครื่องมือ กลไกในการเชื่อมประสานและขับเคลื่อนสังคมไทยไปสู่ “สังคมสุขภาวะ”

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) ได้ดำเนิน “โครงการ
ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การสร้างสังคมสุขภาวะที่มีหัวใจของความเป็นมนุษย์”
ขึ้น โดยเล็งเห็นว่า สังคมสุขภาวะที่มีหัวใจของความเป็นมนุษย์นั้นต้องอาศัย
การพัฒนาประเทศอย่างสมดุล ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมควบคู่กันไป ภายใต้
บริบทของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึงการสร้างการมีส่วนร่วมจาก
กลไกณมิตรทุกภาคส่วนในสังคม เข้ามาร่วมขับเคลื่อนด้วยหัวใจของความเป็น
มนุษย์เป็นพื้นฐาน

ด้วยยุทธศาสตร์ของโครงการ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้
ร่วมกัน พัฒนาระบบการสร้างและจัดการความรู้ที่เน้นในทางสร้างสรรค์
สิ่งดีงามให้เกิดขึ้น โดยผ่านกระบวนการสื่อสารทางสังคมและนำไปสู่ค่านิยมใหม่
ของสังคม ทั้งนี้เพื่อให้เกิดนโยบายสาธารณะที่เอื้อต่อการพัฒนาไปสู่สังคม
สุขภาวะที่มีหัวใจของความเป็นมนุษย์

.....

จากผู้พยายามควบคุมธรรมชาติ จึงเปลี่ยนมาเป็นผู้เรียนรู้ เข้าใจ
และยอมรับในความยิ่งใหญ่ของธรรมชาติ

จากผู้ชาย จึงเปลี่ยนมาเป็นผู้ให้
จากมุ่งค้ากำไรสูงสุด จึงเปลี่ยนมาเป็นการพึ่งพานรากฐานของ
ความหวังใต้อชีวิตและสังคม

จากที่เคยทำงานเพื่อเงินและการถีบตัวไปสู่สถานภาพที่ (คิดว่า) สูงขึ้น
จึงเปลี่ยนมาเป็นความใส่ใจต่อเพื่อนมนุษย์และผู้ด้อยโอกาสในสังคม เคารพกัน
ในฐานะเพื่อนมนุษย์

.....

เมื่อการเปลี่ยนแปลงนำพาผู้คนให้คืนกลับมาสู่การเป็น “มนุษย์ที่มี
หัวใจของความเป็นมนุษย์” อีกครั้ง “เรื่องราวที่ดี” มากมายที่กระจายตัวเกิดขึ้น
ณ มุมเล็กมุมน้อย ทั่วไทย ทั่วโลก จึงเริ่มปรากฏขึ้น

เรื่องราวที่ดีส่วนหนึ่งจะนำมาเก็บไว้ใน “ธนาคารข้อมูลเรื่องราว
ดีดีแห่งชาติ” ซึ่งจะเป็นฐานข้อมูลเพื่อประโยชน์ของสาธารณะเพื่อให้เกิดการ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในวงกว้าง เป็นการสร้างเสริมกำลังใจให้แก่ผู้คนที่มุ่งมั่น
ในการสร้าง “สังคมที่ต้องการ” และที่สำคัญ เป็นแรงบันดาลใจให้ผู้คนอีก
กลุ่มหนึ่งที่กำลังมุ่งมั่นในสิ่งเดียวกัน

เมื่ออ่าน “เรื่องราวที่ดี” ในหนังสือเล่มนี้จบลง คุณอาจค้นพบว่า...
ท้ายที่สุดแล้ว สุดท้ายของการเปลี่ยนแปลง จะนำพาผู้คนกลับคืน
สู่ธรรมชาติ

สู่การมองเห็นคุณค่าของทุกสรรพสิ่งด้วยหัวใจ
อันเป็นหัวใจที่แท้จริงของความเป็นมนุษย์
และเป็นความหมายที่แท้จริงของการพัฒนา

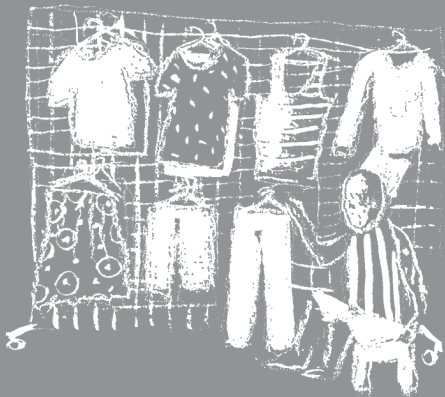
นพ.อำพล จินดาวัฒนะ

เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

สารบัญ

1	เด็กชายผู้ฟังตน อุดทน จนได้ดี	17
	นายกวนอู เด็กชายผู้ไม่เกรงกลัวใคร	18
	ยุวชนทหาร ก้าวเล็ก ๆ ที่สะท้อนตัวตน	19
	ฟังตน อุดทน จนได้ดี	20
	- นาฬิกาชีวิตในรอบวัน	
	- เดินทางทั่วไทยไปชายยา	
2	ตอบแทนลูกค้า : หน้าแรกของท่านาน “ลุงชาวไชอาซีฟ”	25
	สอนอาซีฟ เพิ่มรายได้ ตอบแทนน้ำใจ	26
	จากชายยาเปลี่ยนมาสอนอาซีฟ	27
3	ไชอาซีฟผ่านสื่อ บันไดสู่การเปลี่ยนแปลง	31
	กระจายเสียงสอนอาซีฟ	32
	ลิปปากว่าไม่เท่าตาเห็น	34
	- ศรีธรรานำพาให้ก้าวเดิน	
	วิกฤติคือโอกาส	37

4	หนึ่งคนคิด หลายชีวิตเติบโต	39
	มิตรภาพจากน้ำใจผู้ฟัง	40
	ผู้จัด-ผู้ฟัง พลังอันยิ่งใหญ่	41
	- ความทรงจำวันเมื่อวันเปิดสอน	
	หลายชีวิตที่เติบโต	45
	เส้นขนานของน้ำเงินกับน้ำใจ	47
	ความแน่วแน่แก้ปัญหาได้เสมอ	48
	ลุงชาว : ประสบการณ์และความบริสุทธิ์ใจ	53
5	ลงหลักปักฐาน เมื่อถึงกาลก็จากลา	55
	คลื่นลูกใหม่-คลื่นลูกเก่า	56
	ธารน้ำใจที่ไม่เหือดแห้ง	58
	ลุงชาวไชอาซีฟ วันนี้ และพรุ่งนี้	60
	บรรณานุกรม	64
	ภาคผนวก	65

ลูกชาวไอซาซัพ : หนึ่งคนคิด หลายชีวิตเติบโต

“ส่วนที่ดีที่สุดของชีวิตคนดี คือการกระทำเล็กๆ ไร่นาม และไม่มีใครจดจำ แต่เปี่ยมด้วยความเมตตาและความรัก”

-วิลเลียม เวิร์ดส์ เวิร์ธ-
(ค.ศ.1770-1850)

วันนี้ หากกล่าวถึง “การสอนอาชีพ” คงไม่ใช่เรื่องแปลกใหม่ อะไรในสังคม ที่ไหนๆ ใครๆ ก็ทำกัน โรงเรียนสอนอาชีพต่างๆ มีให้เห็นมากมาย หน่วยงานไหน บริษัทใด ประสบความสำเร็จในธุรกิจไหนอาชีพก็นำความรู้ประสบการณ์ด้านนั้นๆ มาถ่ายทอดหรือสอนให้กับผู้สนใจ จนกลายเป็นอีกธุรกิจหนึ่งที่ทำเงินให้กับบริษัทหรือองค์กรนั้นๆ กระทั่งสื่อมวลชน ไม่แพ้ธุรกิจหลักเลยก็มี แม้การฝึกอาชีพพื้นฐานหลายอย่างสำหรับชาวบ้านก็ยังมีราคาค่าใช้จ่าย กระทั่งขายของสูตรอาหาร

แต่หากย้อนกลับไปเมื่อ 40-50 ปีก่อน เรื่องของ “การสอนอาชีพ”

อ้างใน สฤณี อาชวานันทกุล, 2551.น.8

นอกจากไม่เป็นที่นิยมแล้ว บางอาชีพยังถือเป็นมรดกตกทอดที่ต้องรักษาไว้ เป็นความลับของตระกูลเสียอีก การจะเรียนการจะสอนวิชาอาชีพจึงมีไม่เรื่องง่ายที่จะหาเรียนหรือสอนกันได้ทั่วไป

เมื่อมีสุภาพบุรุษ (เมื่อได้อ่านหนังสือเล่มนี้จบ ท่านจะทราบว่ คำนี้มีได้เกินจริงแต่อย่างใด) ผู้หนึ่งได้แสดงความแน่วแน่ ชัดเจน และกล้าหาญ ในการคิดและลงมือกระทำสิ่งที่แตกต่างจากกรอบ ปฏิบัติของคนทั่วไปในยุคนั้น ... ย่อมไม่ใช่เรื่องธรรมดา

ยิ่งความคิดต่างนั้น มุ่งสร้างโอกาสแก่ผู้คนที่ยากไร้ด้วยแล้ว ยิ่งควรค่าแก่การบันทึกไว้

.....

นับจากนี้ไป นี่คือเรื่องราวของสุภาพบุรุษผู้จุดประกายความคิด และสร้างความเปลี่ยนแปลงให้กับสังคมไทยในยุคสมัยที่ความรู้ด้านวิชาชีพ ไม่ใช่ของหาง่าย หรือถึงหาได้ก็ไม่ใช่ของแจกฟรี แต่คนคนนั้นก็ทำให้อาชีพต่างๆ กลายเป็นความรู้ที่ผู้คนทุกชนชั้นสามารถเข้าถึงได้อย่างง่ายดาย และกว้างขวาง โดยอาศัยความสามารถ ความพยายาม และความตั้งใจดี ที่อยากจะทำให้ผู้คนทั่วไปได้ “มีวิชา” ประกอบอาชีพสุจริต เพื่อพึ่งพาตนเอง จนถึงวันนี้

สุภาพบุรุษท่านนี้ คือ วราพงษ์ พงษ์บริบูรณ์ แต่น้อยคนนัก
ที่รู้จักชื่อนี้ เพราะคนส่วนใหญ่มักคุ้นเคยกับชื่อ “ลุงขาว” ผู้สร้างตำนาน
“ไขอาซีฟ” เพื่อเป็นวิทยาทาน ในนาม “ลุงขาวไขอาซีฟ”

ลุงขาวไขอาซีฟ คือใคร ? และทำไมลุงขาวจึงตั้งใจมั่น
กับการ “ให้” วิชา “สัมมาอาชีวะ” แก่ชนทุกชั้นด้วยจิตใจของ “ผู้ให้” จนมี
ผู้สืบทอดความคิด เกิด ลุงขาว อีกหลายคน ☸

เด็กชายผู้พิการ ออทน จนได้ดี

เด็กชายวรพงษ์ เป็นลูกชายคนสุดท้ายของนางตั้งอิน และนายลี พ่อค้าใหญ่ในอำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี เกิดเมื่อวันอังคารที่ 26 มิถุนายน 2471 ด้วยความเป็นลูกคนเล็กจึงถูกเลี้ยงดูอย่างตามใจมาโดยตลอด ประกอบกับเป็นลูกหลงที่พ่อแม่คิดว่าจะมีบุตรเพียงแค่ 4 คนเท่านั้น แต่มารดา กลับตั้งครรภ์บุตรคนที่ 5 หลังลูกคนที่ 4 นานถึง 8 ปี ขณะที่พ่อก็มาจากไปเมื่อเขาลืมตาดูโลกได้แค่เพียง 3 เดือน

ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ยิ่งทำให้เด็กชายเติบโตมาพร้อมกับนิสัยที่ ชุกชวนจนเกินเด็กรุ่นราวคราวเดียวกันสมัยนั้น อาจเพราะถูกตามใจทั้งจาก แม่และพี่ๆ มาตลอด

เมื่ออายุถึงเกณฑ์เข้าโรงเรียน ทางบ้านจึงส่งให้เข้าเรียนที่ โรงเรียนวัดหนองพลับ ในอำเภอหนองแขง แต่ด้วยความชวนจนเกินรับ พี่ๆ จึงตัดสินใจส่งไปเรียนโรงเรียนประจำที่กรุงเทพฯ ขณะที่เด็กชายวราพงษ์ มีอายุเพียงแค่ 8 ปี

นายกวนอู เด็กชายผู้ไม่เกรงกลัวใคร

แม้จะจากบ้านมาเป็นนักเรียนกินนอนของโรงเรียนนรุตุนราษฎร์ ศึกษา (ปัจจุบันเลิกกิจการไปแล้ว) ในกรุงเทพฯ แต่ก็มิได้ทำให้ความชุกชวน ของเด็กชายวราพงษ์ลดลงเลย เขายังคงชอบเล่น ชอบเอาชนะ ทะเลาะวิวาท ชกต่อยกับเพื่อนๆ อย่างไม่เกรงกลัวใคร และชอบคิดริเริ่ม ทำอะไรใหม่ๆ อยู่เสมอ

เมื่อจบชั้นประถมปีที่ 4 แล้ว เขาก็ไปสอบเข้าศึกษาต่อชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ณ โรงเรียนมัธยมวัดเทพศิรินทร์ แต่ก็ยังคงนิสัยชอบเล่น ชน และชกต่อยกับเพื่อน ทั้งในวัด ในห้องเรียน กลางสนาม ทุกครั้งที่มีเรื่อง ตัวจะแดงด้วยเลือดสบู่นิดอย่างแรง หน้าแดงก่ำ จนครูประจำชั้นให้ฉายาว่า “นายกวนอู” เพราะตัวแดง หน้าแดงเหมือนลักษณะของกวนอู ขุนพล คนสำคัญในวรรณกรรมสามก๊ก

เนื่องจากมักเล่นชนจนมีเรื่องอยู่เป็นประจำ ชื่อเสียงของนายกวนอู จึงเป็นที่รู้จักกันดีในหมู่เพื่อนฝูงและนักเรียนทั่วไป

ยวชุนทหาร ก้าวเล็ก ๆ ที่สะท้อตัวตน

สถานการณ์สงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นเหตุ ทำให้นายวราพงษ์ ต้องหยุดชีวิตนักเรียนกรุงเทพฯ ขณะที่ยังเรียนเทอมแรกของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เมื่อกระทรวงศึกษาธิการประกาศปิดโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร เนื่องจาก กรุงเทพฯ เริ่มถูกโจมตีทางอากาศอย่างรุนแรงและถี่ขึ้น ในช่วงปี พ.ศ.2487 เมื่อกองทัพฝ่ายสัมพันธมิตรเริ่มรุกกลับ และโจมตีกองทัพญี่ปุ่นที่อยู่ใน ประเทศไทย

เมื่อโรงเรียนในกรุงเทพฯ ปิด เขาก็ย้ายกลับไปบ้าน และเข้า เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เทอม 2 ที่โรงเรียนประจำจังหวัดสระบุรี แต่ที่จังหวัดสระบุรีก็มีกองกำลังทหารญี่ปุ่นอยู่มากและถูกโจมตีทางอากาศ จากฝ่ายตรงข้ามอย่างรุนแรง ในฐานะยุวชนทหารชั้นปีที่ 2 (ที่จริงแล้ว ขณะเรียนอยู่ที่กรุงเทพฯ เขาเป็นยุวชนทหารชั้นปีที่ 3 แต่ที่จังหวัดสระบุรี เริ่มจัดตั้งยุวชนทหารหลังกรุงเทพฯ จึงมีแค่ยุวชนทหารชั้นปีที่ 2) ได้สมัคร เข้าร่วมช่วยเหลือราชการป้องกันภัยทางอากาศร่วมกับตำรวจ ทหาร และ พลเรือนในจังหวัด ทำงานช่วยเหลือราชการอยู่หลายอย่าง อาทิ ช่วยส่ง กระสุนและอาวุธ เก็บศพผู้เสียชีวิต และช่วยเหลือให้การพยาบาลผู้บาดเจ็บ ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2

การอุทิศตนเข้าร่วมช่วยเหลือราชการในครั้งนั้นถือเป็นประโยชน์ ต่อทางราชการอย่างมาก จนทำให้นายวราพงษ์ได้รับบัตรผ่านศึกษาช่วยเหลือ ภายใน เป็นการตอบแทนน้ำใจและความเสียสละที่เขาทำให้กับประเทศชาติ

การสมัครเข้าช่วยเหลือราชการในฐานะยุวชนทหาร ที่สะท้อ ให้เห็นถึงน้ำใจและความเสียสละของนายวราพงษ์ ที่อาจนับเป็นก้าวแรก ของการอุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อชาติบ้านเมืองและสังคมในเวลาต่อมา

เสร็จจากส่งหนังสือพิมพ์ก็จะรีบไปที่ห้างสหมิตรสตรี เพื่อทานอาหารเช้าก่อนไปเรียนหนังสือ

ในวันอาทิตย์ ซึ่งเป็นวันหยุดวันเดียวของสัปดาห์ แต่เขาก็ไม่เคยหยุด ยังคงพาจักรยานคู่ชีพไปบรรทุกน้ำอัดลมส่งตามร้านค้าปลีก เหนื่อยหนักอย่างไรก็ไม่เคยย่อท้อ อดทน และอดออม เก็บเงินทุกบาททุกสตางค์ไว้ใช้อย่างรู้ค่า เพื่อจะได้ไม่ต้องรบกวนหรือไปขอพึ่งพาญาติพี่น้องหรือใครๆ

ตารางชีวิตของเขา แต่ละวันแต่ละสัปดาห์ หมุนอยู่ซ้ำๆ อย่างนั้นเป็นเวลาเกือบ 2 ปี กระทั่งเจ้าของห้างสหมิตรสตรีให้ความเมตตาจ้างให้ทำงานประจำอยู่ที่ห้างอย่างเดียว เขาจึงหยุดทำงานต่างๆ ทั้งหมดเหลือเพียงแค่เรียนหนังสือช่วงเช้าและทำงานที่ห้างตั้งแต่บ่ายจนค่ำ แต่ถึงกระนั้น เขาก็ยังเอาเวลาว่างนอกเหนือจากการทำงานที่ห้างไปรับงานหุงหาอาหารให้คนงานโรงงานน้ำตาลทรายที่บางซื่อ ซึ่งเป็นโรงงานของเพื่อน ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ชีวิตนายวราพงษ์ช่วงนั้นถือว่ามีความสุขสบายขึ้น แต่ไม่นานทั้งโรงงานน้ำตาลและห้างสหมิตรสตรีก็เลิกกิจการไป

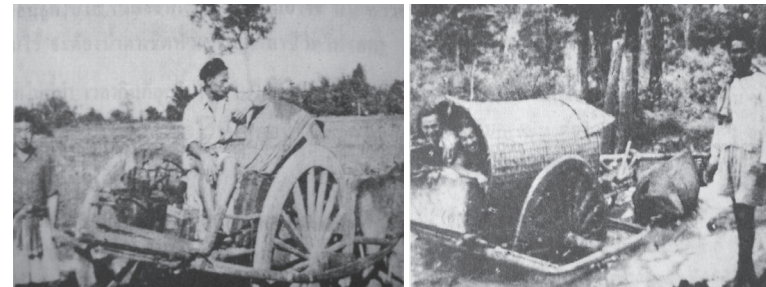
- เดินทางทั่วไทยไปขายยา

เมื่อจบจากโรงเรียนพาณิชยการพระนคร ในปี พ.ศ.2490 ชีวิตการทำงานอย่างเต็มรูปแบบของเขาก็เริ่มต้นขึ้น

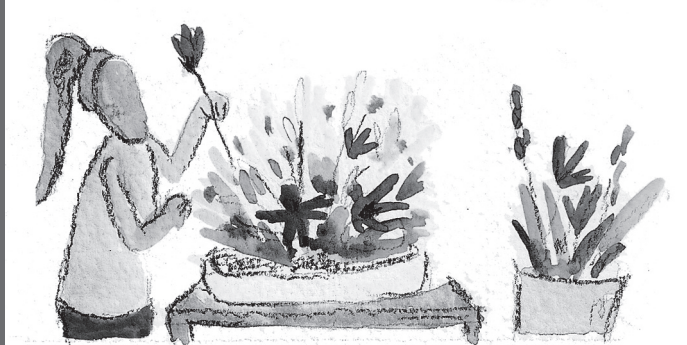
เริ่มจาก ตำแหน่งเสมียนแผนกสต็อก บริษัทยานยนต์หโมเฒ่า ซึ่งเป็นบริษัทเปิดใหม่ของครอบครัวรุ่นพี่ที่โรงเรียนเทพศิรินทร์ ซึ่งชักชวนให้เขามาร่วมงาน ทำอยู่ได้ไม่นานก็ย้ายไปประจำหน่วยโฆษณาสายน้ำ ซึ่งเป็นหน่วยขายยาที่เดินทางด้วยเรอยนต์ล่องไปตามแม่น้ำลำคลองสายต่างๆ

จากเรือขึ้นรถตระเวนขายยาไปทั่วทุกภาคเท่าที่จะมีคนหวังไปถึง ที่ไหนมีสถานีรถไฟก็จะไปจอดแวะโฆษณาขายยาตามสถานี ทำอยู่หลายปี กระทั่งบริษัทปิดตัวเอง เพราะสู้ราคาอาหารแสดมบีปิดยานต์ถไม่ไหว

ไม่มีงาน แต่มีประสบการณ์ ความรู้มากมายติดตัว เพื่อนฝูงในวงการยาจึงชักชวนให้ไปช่วยงานที่ห้างขายยาสี่เป็งเฮง (ถ้วยทองโอสถในปัจจุบัน) ในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านการโฆษณา เนื่องจากที่ห้างนั้นยังไม่มีหน่วยโฆษณา นายวราพงษ์จึงเข้ามาริเริ่มบุกเบิกและทำการโฆษณาให้กับห้างขายยานี้ โดยใช้ประสบการณ์ที่สั่งสมมานานหลายปีกับการตระเวนโฆษณาขายยาทั่วแคว้นแดนไทย

หมู่บ้านไหน อำเภอดู ที่ยังไม่มีใครเข้าไปขายยา เขาจะนำพา รถขายยาของห้างบุกป่าฝ่าดงเข้าไป จากภาคกลางลงสู่สายใต้ ปากอ่าว น้อยใหญ่ใกล้ไกลไม่เป็นอุปสรรคสำหรับผู้ชายคนนี้ กระทั่งตามเกาะแก่งต่างๆ เขาก็ข้ามน้ำข้ามทะเลเพื่อไปขายยา ลุยขายยาไปทั่วเหนือ-ใต้-ออก-ตก ออกรถตระเวนขายยาอยู่อีกเกือบสองปี เมื่อเห็นว่างานของห้างนี้เริ่มเข้าที่เข้าทางอยู่ตัวแล้ว จึงขอลาออกเพื่อมาทำงานให้กับครอบครัวภรรยา ลูกสาวเจ้าของห้างชาวละออโอสถ ปัจจุบันนี้คือ ชาวละออเภสัช

ตอบแทนลูกค้า :
หน้าแรกของท่าน “ลุมชาวไชยาชีพ”

ที่ห้าง “ชาวละออเกาส์” ถือเป็นจุดเริ่มต้นของภารกิจอันยิ่งใหญ่ที่ทำให้นายวราพงษ์ พงษ์บริบูรณ์ เป็นที่รู้จักในสังคมทุกระดับชั้น ในฐานะบุคคลผู้สร้างตำนาน “สอนอาชีพ” ให้กับสังคมไทย

สอนอาชีพ เพิ่มรายได้ ตอบแทนน้ำใจ

งานในความรับผิดชอบของนายวราพงษ์ที่ห้างชาวละออเภสัช ไม่แตกต่างจากงานที่เขาเคยทำมาในอดีต ตระเวนขายยาไปยังท้องถิ่นต่างๆ ไม่ว่าจะทุกถิ่นดารเพียงใดก็บุกลุยเข้าไปทั่วทุกภาค ทั้งอีสานเหนือใต้ ตะวันออก ตะวันตก และภาคกลาง

ประสบการณ์การทำงานกว่า 15 ปีที่ตระเวนโฆษณาขายยาไปยังท้องถิ่นต่างๆ ได้เห็นชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านในชนบทที่มีเพียงเทวดาฟ้าฝนเป็นที่พึ่ง รายได้จากการทำงานเกษตรที่ขึ้นๆ ลงๆ ตามสภาพดินฟ้าอากาศ ทำให้นายวราพงษ์เกิดความรู้สึกเห็นใจและต้องการช่วยเหลือให้ชาวบ้านให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้น โดยมีต้องขึ้นอยู่กับฟ้าฝนเท่านั้น จึงคิดทำอะไรสักอย่างเพื่อตอบแทนน้ำใจที่ชาวบ้านได้อุดหนุนสินค้าของเขา

จากความริเริ่มดังกล่าว เขาได้ปรึกษากับคุณพ่อหมอหลง ชาวละออผู้เป็นเจ้าของห้างชาวละออเภสัช และเห็นร่วมกันว่า สิ่งตอบแทนน้ำใจที่สามารถช่วยให้ชาวบ้านมีความรู้และมีรายได้เพิ่มขึ้นด้วย นั่นก็คือ การให้ความรู้ด้านอาชีพ

หลังจากนั้น ทุกครั้งที่ออกไปขายยา คณะขายยาของเขาจะจัดการสอนอาชีพต่างๆ ซึ่งเป็นประสบการณ์ความรู้ที่สั่งสมมาจากการเดินทางไปยังที่ต่างๆ เริ่มต้นจากการสอนวิชาต่างๆ ให้แก่เด็กๆ และชาวบ้าน เพื่อทดสอบว่า วิชาความรู้แบบง่ายๆ ของที่แห่งหนึ่งจะเหมาะสมกับที่อีกแห่งหนึ่งหรือไม่

รูปแบบของการให้ความรู้ในช่วงแรกๆ จึงเป็นลักษณะของการชักชวนให้เด็กๆ มาเรียนรู้ สนุกๆ แบบเล่นด้วยเรียนด้วย ส่วนกลุ่มผู้ใหญ่

ก็จะเป็นการสอนแบบแนะนำโดยใช้คำพูดหรือสำนวนสนุกสนานชวนให้ติดตามและสนใจ พร้อมๆ กับการโฆษณาขายยาควบคู่ไปด้วย

ความสัมพันธ์แบบพ่อค้า-ลูกค้าจึงค่อยๆ แปรเปลี่ยนมาเป็นคนคุ้นเคย สำหรับเด็กๆ และชาวบ้าน คนขายยาผู้นี้ไม่ใช่เพียงพ่อค้า หากแต่เป็นเสมือนญาติผู้ใหญ่ที่คอยสอน คอยแนะนำ ถ่ายทอดความรู้ในเรื่องต่างๆ ให้ชาวบ้านและเด็กๆ บางทีก็มีได้มีแต่เฉพาะเรื่องของอาชีพการงานเท่านั้น อะไรเป็นสิ่งที่น่ารู้ก็จะพูดคุยแลกเปลี่ยนกัน ไปเห็นภูมิปัญญาอาชีพไหนที่น่าสนใจก็จะซักถามด้วยความอยากรู้อย่างจริงจัง

ด้วยเหตุนี้ นายวราพงษ์จึงเปรียบเสมือนแหล่งความรู้ที่เคลื่อนที่ไปทั่ว นำอาชีพจากท้องถิ่นหนึ่งไปแนะนำอีกท้องถิ่นหนึ่ง ด้วยวิธีการง่ายๆ พูดคุยเป็นกันเอง จนไปที่ไหนใครๆ ก็จะเรียกเขาว่า “ลุงชาวละออ” เพราะเป็นผู้ที่มาจากนามห้างชาวละออเภสัช

นับจากนั้นนายวราพงษ์ก็มีชื่อเรียกในหมู่บ้านทั่วทุกหนแห่งว่า “ลุงชาวละออ” จนท้ายที่สุดใครต่อใครก็มักเรียกกันจนติดปากแบบสั้นๆ ว่า “ลุงชาว”

จากขายยาเปลี่ยนมาสอนอาชีพ

ปีแล้วปีเล่าที่ลุงชาวออกขายยาไปพร้อมๆ กับสาธิตเผยแพร่ความรู้ด้านอาชีพ ในลักษณะของการนำความรู้ไปแลกเปลี่ยนกัน อาชีพจากภาคใดถูกนำไปสอนให้คนภาคเหนือ อาชีพของคนทางภาคเหนือ ถูกถ่ายทอดให้กับคนอีสาน อาชีพจากหลายๆ ถิ่นได้รับการถ่ายทอดสลับไปสลับมา โดยหวังจะให้ความรู้ที่กระจายตัว และสามารถสร้างรายได้ให้กับคนในท้องถิ่นบางแห่งที่มีสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวยกับอาชีพนั้นๆ ดังเช่นที่ลุงชาวเคยเขียนไว้ในตำราลุงชาวไซอาชีพ ฉบับ ส.ค.ส.2535 ว่า

“สมัยนั้นการคมนาคมไม่สะดวกเหมือนทุกวันนี้ บ้านป่าก็คือป่า บ้านเขาก็คือเขา ชาวเกาะก็คือชาวเกาะ ไม่ได้รู้ไม่ได้เห็นอะไรมากไปกว่าที่ ปู่ ย่า ตา ยาย สอนไว้เลย เมื่อเขาได้เรียนรู้อะไรใหม่ๆ จากที่อื่น ก็หุตา สว่างขึ้น”

“วิชาความรู้แบบง่ายๆ ที่ข้าพเจ้ามีอยู่ใช้ได้ผล เพราะเขาเหล่านั้น มีเวลาว่างหลังฤดูเก็บเกี่ยวหรือรอข้าวในนาให้เจริญเติบโต ก็ได้นำวิชาง่ายๆ ที่ได้เรียนรู้ไปประกอบเป็นอาชีพเสริม...ดีกว่าอยู่เปล่าๆ เพราะปีหนึ่งๆ มีเวลา ว่างมากเหลือเกิน สมัยนั้นมีรายได้เพิ่มอีกวันละ 5 บาทหรือ 10 บาท เขาก็ พอใจเป็นอย่างมากแล้ว”

ลุงชาวได้สร้างชื่อเสียงให้กับห้างชาวละออเภสัชจนเป็นที่รู้จัก ไปทั่วทั้งเหนือ-ใต้-ตะวันออก-ตะวันตก-อีสาน และกรุงเทพฯ ผ่านการโฆษณา ขยายยาที่มาพร้อมกับการสอนอาชีพต่างๆ ทำได้จริงๆ จนระยะหลังการ โฆษณาเพื่อขยายยา ก็เริ่มลดน้อยลง เพราะเน้นหนักไปที่การสอนอาชีพให้กับ ชาวบ้านโดยไม่มีเกี่ยงงอนหรือเลือกที่รักมักที่ชัง ไม่มีการเก็บค่าใช้จ่าย หรือเรียกร้องสิ่งใดจากชาวบ้านที่สนใจมาเรียนรู้

ลุงชาวเคยเขียนเล่าเอาไว้ว่า ในกลุ่มอาชีพหนึ่งๆ ที่สอนก็มักจะมี ผู้เรียนประมาณ 5-10 คนที่สนใจอย่างจริงจัง และสามารถนำความรู้ที่ได้ นั้นไปประกอบเป็นอาชีพหลัก สร้างรายได้ให้ตนเองและครอบครัว คนกลุ่มนี้ จึงเป็นเหมือนตัวอย่างของความสำเร็จที่ทำให้ชาวบ้านอีกหลายๆ หมู่บ้าน เริ่มสนใจอยากมาเรียนรู้บ้าง เพื่อนำไปประกอบอาชีพหารายได้ อย่าง คนอื่นๆ

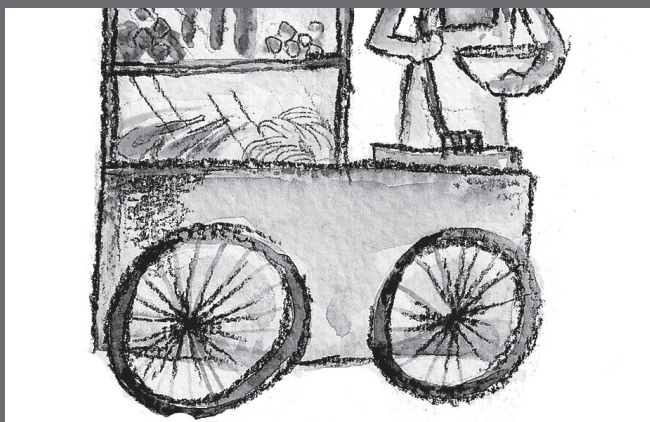
การสอนอาชีพของลุงชาวแพร่กระจายไปเป็นวงกว้างจากชาวบ้าน กลุ่มหนึ่งไปอีกกลุ่ม ไปอีกหมู่บ้าน และอีกหลายๆ หมู่บ้าน ในลักษณะของ

การเล่าต่อๆ กันไปว่า “สิ่งที่ลุงชาวสอนนั้น สามารถนำมา ประกอบอาชีพได้จริง และสอนให้โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน แต่อย่างใด”

ด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะช่วยเหลือประชาชนในชนบทให้มีรายได้ เพิ่มขึ้น มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แม้ระยะหลังงานของลุงชาวจะเปลี่ยน จากการตระเวนขายยามาเป็นงานบริหารอยู่ที่สำนักงานในกรุงเทพฯ แต่ลุงชาวก็ยังหาโอกาสเดินทางไปสอนอาชีพให้กับชาวบ้านในชนบท อยู่เป็นประจำ โดยให้ชาวบ้านรวบรวมกลุ่มผู้สนใจเตรียมไว้ ส่วนลุงชาว ก็จะรวบรวมเพื่อนฝูงที่ต้องการนำความรู้ในวิชาชีพของตนไปเผยแพร่ให้กับ ชาวบ้าน นัดวันเวลาที่เหมาะสมลงตัว แล้วพากันเดินทางไปเพื่อสอนอาชีพ กันโดยเฉพา

การเดินทางไปสอนอาชีพในแต่ละครั้ง ส่วนใหญ่มีอยู่หลายๆ วัน ตามแต่จังหวะและ โอกาส และจะสอนกันคราละหลายๆ อาชีพตาม แต่ความถนัดและจำนวนเพื่อนฝูงที่ร่วมขบวน แต่ไม่ว่าจะเป็นการไปสอนที่ไหน สอนอะไร นานแค่ไหน ลุงชาวก็ยังคงยึดมั่นในความ ตั้งใจเดิมที่เริ่มต้นไว้ นั่นคือ เอาวิชาความรู้ ด้านอาชีพไปให้แก่ชาวบ้านโดยไม่มีปิดบัง และไม่หวังสิ่งตอบแทนใดๆ

ไออาซีฟผ่านสื่อ บันไดสู่การเปลี่ยนแปลง

จากอุปนิสัยส่วนตัวของลุงชาวที่เป็นคนขยัน มานะ อดทน และมีอัธยาศัยไมตรีดี ประกอบกับบุคลิกเป็นคนพูดจาง่ายๆ เชื่อถือ มีลูกเล่น สนุกสนาน เพื่อนฝูงคนรู้จักที่เห็นแนวของการเป็นนักพูด นักประชาสัมพันธ์ ที่มีความชัดเจน และความเป็นนักคิดที่สร้างสรรค์ของลุงชาว จึงชักชวนลุงชาวมาร่วมทำงานในฐานะนักจัดรายการวิทยุ

นั่นถือเป็นก้าวของการเปลี่ยนแปลงอีกครั้งของลุงชาว แม้จะยังเป็นก้าวอย่างในเส้นทาง “การสอนไอซีฟ” แต่ก็ยังเป็นก้าวแห่งศรัทธาที่ยิ่งใหญ่ในเวลาต่อมา

กระจายเสียงสอนอาชีพ

ในปี พ.ศ.2507 เมื่อเริ่มตั้งสถานีวิทยุยานเกราะ 785 ใหม่ ๆ ลุงขาวได้รับการชักชวนและสนับสนุนจากไพรัช กลีวัฒน์ อัลด์ ฟิงประยูร ภักดิ์ รมยานนท์ และ สรวง อักษรานุเคราะห์ ให้มาจัดรายการวิทยุในช่วงเช้ามีดี ในชื่อรายการว่า *“ชีวิตนี้ยังมีหวัง โดย ลุงขาว”* ซึ่งถือเป็นการจัดรายการวิทยุ ครั้งแรกของลุงขาว

แต่ด้วยความแน่วแน่และเจตนาที่ชัดเจนในความต้องการนำ ความรู้ด้านอาชีพไปเผยแพร่ให้กับประชาชน เมื่อมีโอกาส...ไม่ว่าจะเป็น หนทางใด ลุงขาวจะพยายามเดินไปตามความตั้งใจนั้น

รายการวิทยุรายการแรกในชีวิตของลุงขาวจึงมีรูปแบบรายการ ที่ไปสัมภาษณ์ผู้ที่ประกอบอาชีพต่างๆ เพื่อนำความรู้จากประสบการณ์จริง ของผู้ทำอาชีพนั้นๆ มาเผยแพร่ ทั้งในแง่มุมมองของวิธีการ กระบวนการต่างๆ ในการทำ เคล็ดลับสู่การสร้างรายได้ ตลอดจนถึงเรื่องของปัญหาและการ แก้ไข ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นตัวอย่างและเป็นกำลังใจให้ผู้ฟังที่ต้องการจะมีอาชีพ ที่สร้างรายได้ หรืออย่างน้อยก็นำไปทดลองทำเพื่อลดรายจ่าย

หลังจากรายการออกอากาศไปได้ประมาณหนึ่งเดือน ไพรัช กลีวัฒน์ ผู้ดูแลสถานีวิทยุในช่วงนั้นได้เปลี่ยนชื่อรายการจาก *“ชีวิตนี้ ยังมีหวัง”* มาเป็น *“ลุงขาวไขอาชีพ”* ซึ่งนับว่าตรงกับเนื้อหาของรายการ มากที่สุด

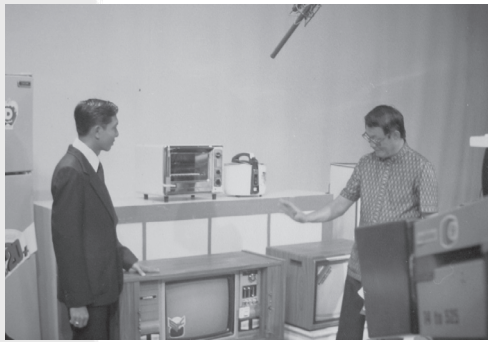
ต่อมาในปี พ.ศ.2509 เมื่อลุงขาวมีโอกาสได้พบกับ สมจิตต์ สิทธิไชย หัวหน้าแผนกจัดรายการวิทยุ ท.ท.ท. (บริษัทไทยโทรทัศน์ จำกัด ซึ่งต่อมาเปลี่ยนเป็นองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย) ในขณะนั้น หลังพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างถูกคอบและพบว่าทั้งคู่มีความต้องการ

ช่วยเหลือประชาชนที่ด้อยโอกาสคล้ายกัน ลุงขาวจึงได้ขยายรายการมา ออกอากาศทางสถานีวิทยุ ท.ท.ท.ภาคเพลินเพลง ด้วยอีกสถานีหนึ่ง ก่อนที่จะเพิ่มขยายรายการ *“ลุงขาวไขอาชีพ”* ออกไปอย่างต่อเนื่องอีก หลายสถานี ทั้งสถานีวิทยุในกรุงเทพฯ และในต่างจังหวัด บางสถานีแม้ ไม่มีลุงขาวไปจัดรายการให้สดๆ ก็ยังเทปรายการที่ออกอากาศแล้วไปเปิด เผยแพร่ เป็นรายการประจำ

ลุงขาวเคยเขียนเล่าถึงความประทับใจต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เมื่อครั้งหนึ่งเทปที่ออกอากาศจะต้องส่งไปให้ที่สถานีวิทยุกระจายเสียง แห่งประเทศไทยจังหวัดขอนแก่น นครราชสีมา อุบลราชธานี แต่ปรากฏว่า ครั้งนั้นถูกพัสดุไปไม่ถึงนครราชสีมาและอุบลราชธานี ไปถึงแค่ จ.ขอนแก่น รักษัศศักดิ์ วัฒนพานิช หัวหน้ากองประชาสัมพันธ์เขต

จ.ขอนแก่น ในสมัยนั้นได้แจ้งให้สถานีวิทยุอีก 2 แห่งนั้น ถ่ายทอดรายการ *“ลุงขาวไขอาชีพ”* จากสถานีวิทยุขอนแก่น ด้วยเหตุผลว่า ไม่ต้องการให้ รายการดีๆ เช่นนี้ขาดไป เพราะจะทำให้ประชาชนที่สนใจต้องรอคอย

แม้ในวันนี้ อาจไม่มีรายการวิทยุที่ชื่อ *“ลุงขาวไขอาชีพ”* ให้ฟัง รวมทั้งไม่สามารถบอกได้ชัดเจนด้วยว่า รายการลุงขาวไขอาชีพนั้นหายไป จากหน้าบัควิทยุอย่างถาวรตั้งแต่เมื่อไร แต่จากเอกสารที่มีอยู่ และจาก เรื่องราวที่ท่านจะได้อ่านต่อไป คงพอจะบ่งบอกได้ว่า รายการ *“ลุงขาว ไขอาชีพ”* นั้น เคยโด่งดังขนาดไหน และมีผู้ฟังจำนวนมากเพียงใดที่ได้รับ ประโยชน์จากรายการนี้

สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น

ขณะที่รายการวิทยุ “ลุงขวไชอาซีฟ” กำลังเติบโต ค่อยๆ เพิ่มจำนวนผู้ฟังมากยิ่งขึ้น ลุงขวก็ได้ทำรายการโทรทัศน์เพื่อเผยแพร่วิชาซีฟควบคู่ไปด้วย เนื่องจากเห็นว่า ลำพังแค่การฟังวิทยุอาจไม่ชัดเจนเท่ากับการได้ดูและได้เห็นการสาธิตจากเจ้าของอาชีพโดยตรง

รายการโทรทัศน์รายการแรกที่ทำคือ รายการ “กระจงเงาเยาวชน” ซึ่งเป็นรายการที่นำเยาวชน ผู้ประพฤติดีมีความสามารถ นำมาสัมภาษณ์ทางโทรทัศน์ เพื่อเป็นกำลังใจและเป็นตัวอย่างแก่เยาวชน (เด็ก) ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 (ขาว-ดำ) เมื่อ พ.ศ.2508 หนึ่งในเยาวชนนั้นคือ ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์ ซึ่งขณะนั้นเป็นนักศึกษาระบบธรรมศาสตร์ปีหนึ่ง ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อรายการเป็น “ลุงขวไชอาซีฟ” ซึ่งมีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับรายการทางวิทยุ

จากนั้นรายการ “ลุงขวไชอาซีฟ” ได้ย้ายมาออกอากาศที่สถานีโทรทัศน์ช่อง 4 บางขุนพรหม ในปี พ.ศ. 2509 โดยร่วมจัดกับประชา เทพาคหุติ ก่อนที่จะเปลี่ยนมาจัดเองคนเดียวในช่วงที่มีการเปลี่ยนจากสถานีโทรทัศน์ช่อง 4 มาเป็นสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 (ซึ่งเปลี่ยนมาเป็นองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย หรือ อสมท ในปัจจุบัน)

รายการ “ลุงขวไชอาซีฟ” ทั้งทางวิทยุและโทรทัศน์ กลายเป็นรายการยอดนิยมที่มีผู้คนทั่วประเทศรู้จักและติดตามมากมาย

- ศรีธรา บำพาให้ก้าวเดิน

เกียรติศิริ เทพปัญญา อดีตเจ้าหน้าที่สถานีวิทยุ ท.ท.ท. ผู้ที่ชื่นชอบและศรัทธาในผลงานของลุงขว ได้เขียนถึงลุงขวและชมรม ในหนังสือ “รวบรวมตำราวิชาซีฟและประวัติบุคคล จากรายการลุงขวไชอาซีฟ เล่ม 1” ความตอนหนึ่งว่า “ฉันมีโอกาสดูรู้จักกับสุภาพบุรุษท่านหนึ่ง วันหนึ่งท่านผู้นี้เล่าให้ฟังถึงเรื่องราวของบุคคลต่างๆ ที่ท่านได้พบ

ในระหว่างที่ท่านเดินทางไปตรวจงานตามจังหวัดต่างๆ ท่านเล่าถึงการประกอบอาชีพของบุคคลเหล่านั้น บางอาชีพน่าสนใจ ซึ่งท่านคิดว่า ถ้าจะนำวิชาชีพนั้นๆ มาเผยแพร่เป็นวิทยุกระจายเสียง คงจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ฟังทั่วไป วิชาการเล่าที่น่าเชื่อถือของท่าน ทำให้ดิฉันเกิดศรัทธาและเห็นคล้อยตาม ดิฉันจึงได้เรียนแนะนำให้ท่านคุยเรื่องเหล่านี้กับคุณสมจิตต์ สิทธิไชย ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายจัดรายการวิทยุ ท.ท.ท.

รายการ 'ลุงชาวไชอาซีฟ' จึงได้ออกอากาศเผยแพร่ ทาง ท.ท.ท. ภาคเพลินเพลง มีผู้ฟังสนใจกันมาก ได้มีจดหมายขอความรู้ต่างๆ ที่ออกอากาศในรายการนี้เพิ่มขึ้นทุกวัน ท่านผู้จัดจึงริเริ่มทดลองภาคปฏิบัติอย่างจริงจังขึ้น โดยใช้สถานที่ห้องส่งใหญ่ของ ท.ท.ท.สี่แยกคอกวัว

จำได้ว่าครั้งแรกแสดงวิธีทำปาท้องไก่ มีผู้มาชมจำนวนมากเกินความคาดหมาย จนต้องมีการแสดงวิธีทำปาท้องไก่ขึ้นอีกเป็นครั้งที่สอง ทำให้ท่านผู้จัดเกิดกำลังใจ และโดยปกติท่านผู้นี้เป็นบุคคลที่มีความคิดริเริ่มแปลกๆ ใหม่ๆ อยู่เสมอ รายการ 'ลุงชาวไชอาซีฟ' จึงมิได้หยุดยั้งเพียงเท่านั้น ต่อมาได้มีการแนะนำวิชาชีพต่างๆ ทุกวันอาทิตย์ โดยใช้สถานที่สนับนิต เสรีชนฯ ถนนเพลินจิต และย้ายไปที่ศูนย์เยาวชนสวนลุมพินี โดยได้รับความร่วมมือจากท่านผู้มีความรู้แขนงต่างๆ ที่ยินดีถ่ายทอดวิชาให้เป็นวิทยาทาน โดยไม่หวังสิ่งตอบแทนใดๆ ทั้งสิ้น

แม้ดิฉันจะศรัทธาและสนับสนุนการริเริ่มจัดรายการ 'ลุงชาวไชอาซีฟ' ทาง ท.ท.ท.ภาคเพลินเพลงมาตั้งแต่ครั้งแรก แต่ดิฉัน ก็ไม่เคยคิดเลยว่า รายการ 'ลุงชาวไชอาซีฟ' จะก้าวหน้าจนตั้งขึ้นเป็น "ชมรม" มีผู้สนใจมาฝึกวิชาชีพต่างๆ กันมากมาย ซึ่งทั้งหมดดิฉันต้องยกย่องท่านผู้จัดรายการอย่างจริงใจที่ท่านได้ทุ่มเทแรงกาย แรงใจ เพื่อการกุศลอย่างแท้จริง ทำให้ท่านได้ผู้ร่วมงานที่เข้มแข็ง ซึ่งดิฉันมั่นใจว่า ชมรมลุงชาวไชอาซีฟ ต้องก้าวหน้าต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง"

กว่า 17 ปีที่ลุงชาวได้แนะนำความรู้ด้านการประกอบอาชีพต่างๆ ผ่านทางสถานีโทรทัศน์ควบคู่ไปกับการจัดรายการทางวิทยุ รวมทั้งยังได้เปิดโอกาสให้ทั้งผู้ฟังและผู้ชมที่ต้องการเรียนรู้วิชาชีพต่างๆ อย่างใกล้ชิด สามารถติดต่อแจ้งความประสงค์มา แล้วรวบรวมกลุ่มผู้สนใจไว้ จะมีมากมีน้อยเท่าไรไม่สำคัญ ลุงชาวและทีมงานผู้เป็นเจ้าของตำราหรือผู้ประกอบอาชีพต่างๆ ก็จะเดินทางไปสอนให้ฟรีๆ เช่นเดียวกับที่เคยรวมกลุ่มเพื่อนฝูงไปสอนอาชีพเมื่อตอนที่ต้องกลับเข้ามาทำงานอยู่ประจำสำนักงานในกรุงเทพฯ

ไม่ว่าผู้สนใจจะเป็นใคร รู้จักลุงชาวจากไหน ถ้าบอกความต้องการว่าอยากรู้วิชาชีพอันใด ลุงชาวและสมาชิกก็จะเดินทางไปด้วยเจตนาธรรมแล้วแน่วแน่มิเหมือนเดิม คือ นำความรู้ด้านอาชีพไปสอนให้กับประชาชนที่สนใจและผู้ยากไร้เพื่อเป็นวิทยาทาน

เมื่อกิจกรรมและช่องทางในการสอนอาชีพเพื่อเป็นวิทยาทานแก่ชาวบ้านมีมากมาย แถมบางครั้งยังได้รับการติดต่อจากหน่วยงานราชการและเอกชนในต่างจังหวัดให้ไปช่วยฝึกอบรมสอนอาชีพตามที่ต้องการ เวลาในการทำงานโทรทัศน์จึงลดน้อยลง สุดท้ายในปี พ.ศ.2525 รายการ "ลุงชาวไชอาซีฟ" ก็ได้หายไปจากหน้าจอโทรทัศน์ไทย

วิกฤติคือโอกาส

ดังได้กล่าวไว้ข้างต้นว่า นอกเหนือจากประชาชนจะได้รับชมรับฟังการสอนอาชีพผ่านทางวิทยุและโทรทัศน์แล้ว ลุงชาวและคณะก็ยังเดินทางไปสอนอาชีพให้ถึงที่ ในทุกที่มีผู้สนใจ แต่ทำเช่นนั้นได้อยู่ประมาณ 4-5 ปี นับจากที่เริ่มมีรายการทางวิทยุและโทรทัศน์ ก็เกิด

เหตุสุดวิสัยที่ทำให้ลุงชาวดึงยุดีการเดินทางไปสอนอาชีพตามคำขอของผู้ชมผู้ฟัง ลงในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2512 เมื่อรถจี๊ปแลนด์โรเวอร์สำหรับขนอุปกรณ์ไปสอนอาชีพของลุงชาวจึงพังงานเป็นผู้ขับ เกิดอุบัติเหตุชนกับรถเมอร์ซิเดส เบนซ์ ของพ่อค้า เกิดไฟลุกไหม้เสียหายทั้งสองคัน และลุงชาวดึงยุดีต้องเป็นผู้ชดเชยค่าเสียหายให้แก่ฝ่ายคู่กรณีเป็นเงินกว่า 2 แสนบาท

เพราะการเดินทางไปสอนอาชีพตามที่ต่างๆ นั้น เป็นการไปด้วยหัวใจและศรัทธา ค่าใช้จ่ายต่างๆ เป็นเงินของตนเองทั้งสิ้น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจึงทำให้ลุงชาวดึงยุดีไม่สามารถเดินทางไปสอนวิชาชีพในต่างจังหวัดได้อีก เพราะรถยนต์ที่เป็นพาหนะของตนก็เสียหาย แถมยังต้องชดเชยค่าเสียหายเป็นจำนวนมาก ลุงชาวดึงยุดีจึงออกอากาศชี้แจงและขอภัยที่ทำให้ประชาชนในต่างจังหวัดต้องรอคอยและผิดหวังที่วิทยากรทั้งหลายไม่สามารถไปสอนอาชีพให้ได้ ฝ่ายประชาชนที่ทราบเรื่องต่างพากันส่งเงินมาช่วยค่าเสียหายคนละ 5 บาท 10 บาท นับเป็นร้อยๆ รายเพื่อช่วยชดเชยค่าเสียหายจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แต่ลุงชาวดึงยุดีก็ได้รับไว้ และส่งเงินช่วยเหลือกลับคืนให้กับทุกคน

อุบัติเหตุในครั้งนั้น ได้ส่งผลให้เกิดสิ่งดีๆ ตามมามากมาย ไม่ใช่แค่เพียงความรู้สึกดีๆ ที่ได้เห็นถึงน้ำจิตน้ำใจของชาวบ้านที่มอบให้กับลุงชาวดึงยุดี เพื่อตอบแทนน้ำใจของลุงชาวดึงยุดีที่มีกับชาวบ้านเสมอมา แต่เหตุการณ์ในครั้งนั้น กลับกลายเป็นแรงผลักดันให้ผู้ที่ไม่เคยยอมแพ้อย่างลุงชาวดึงยุดี หาทองอกให้กับปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างน่าอัศจรรย์ใจ เมื่อชายผู้นี้ได้พลิกวิกฤติให้เป็นโอกาส ด้วยการเปลี่ยนจากการเดินทางไปสอนอาชีพมาเป็นการหาทางตั้งโรงเรียนสอนอาชีพให้เป็นหลักแหล่งแน่นอน เพื่อให้ชาวบ้านผู้สนใจสามารถเข้ามาเรียนอาชีพต่างๆ ได้

นั่นคือ จุดเริ่มต้นของความคิดในการเปิดสอนอาชีพเพื่อเป็นวิทยาทานอย่างจริงจัง ❁

หนึ่งคนคิด หลายชีวิตเติบโต

สำหรับผู้ที่มีจิตใจแน่วแน่ มั่นคง และมีจุดหมายปลายทางที่ชัดเจนแล้วนั้น ไม่ว่าจะอุปสรรคขวากหนามจะขวางกั้นเพียงใด ผู้นั้นก็มักจะหาหนทางก้าวข้ามและฝ่าฟันไปให้จงได้

เหมือนดังเช่นลุงชาวดึงยุดี แม้จะมีอุบัติเหตุที่ทำให้ไม่สามารถเดินทางไปสอนอาชีพกับประชาชนผู้สนใจได้ ก็ไม่เคยย่อท้ออ่อนข้อให้อุปสรรค ตรงกันข้าม เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกลับกลายเป็นประกายที่จุดให้เชื้อไฟแห่งความปรารถนาดีลุกโชติช่วงยิ่งขึ้น เมื่อลุงชาวดึงยุดีจะจัดตั้งโรงเรียนสอนอาชีพเพื่อเป็นวิทยาทานแก่ผู้สนใจและผู้ยากไร้ ณ สถานที่แห่งหนึ่งแห่งใดในกรุงเทพมหานคร

มิตรภาพจากน้ำใจผู้ฟัง

ใครจะเชื่อว่าความคิดและความตั้งใจของนักจัดรายการวิทยุคนหนึ่ง เมื่อได้บอกกล่าวเผยแพร่ออกสู่สาธารณะ เขาจะได้รับการตอบรับและสนับสนุนอย่างมากมาจากผู้ฟังรายการที่ไม่เคยรู้จัก ไม่เคยพบหน้ากันมาก่อน

หลังจากที่ลุงชาวตัดสินใจแน่วแน่แล้วว่า จะจัดตั้งโรงเรียนสอนอาชีพขึ้น จึงออกอากาศทางสถานีวิทยุ ท.ท.ท. แจกความประสงค์ของตนและประกาศรับอาสาสมัคร เพื่อมาร่วมกันสร้างสถานที่เล็กๆ สักแห่งหนึ่งเป็นที่สวดและสอนวิชาชีพที่แน่นอนเป็นหลักแหล่ง ไว้สำหรับให้ผู้ที่สนใจอยากเรียนรู้อาชีพต่างๆ ได้ไปศึกษาหาความรู้ยามต้องการหรือในยามที่ว่างเว้นจากหน้าที่การงานประจำ

ในการประกาศรับอาสาสมัคร ลุงชาวได้ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า **อาสาสมัครจะไม่ได้รับค่าตอบแทนใดๆ**

เพราะผู้มีน้ำใจไม่จำเป็นต้องได้สิ่งตอบแทน...

เมื่อประกาศดังกล่าวออกอากาศไปก็มีประชาชนสนใจส่ง

จดหมายแสดงความจำนงร่วมงานเป็นจำนวนมาก ลุงชาวจึงได้ประกาศนัดพบที่ห้างชาวละออเกสซ์ สีแยกแมนศรี ถนนบำรุงเมือง ในวันที่ 14 เมษายน 2512

วันนั้นมีอาสาสมัครมาร่วมประชุม 25 คน เมื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และการดำเนินงานจนเป็นที่เข้าใจกันดีทั้งหมดแล้ว ก็ได้มีการกำหนดวันเริ่มลงมือปฏิบัติงาน โดยนับเอาวันที่ 25 เมษายน 2512 ซึ่งเป็นตัวเลขของจำนวนอาสาสมัครที่มาประชุมเป็นฤกษ์ยามดีในการทำงาน อาสาสมัครจากรายการวิทยุทั้ง 25 คนที่ไปร่วมประชุมกัน

ในครั้งแรกนั้น ทั้งหมดได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ก่อตั้งชมรม และถือเอาวันที่ 14 เมษายน 2512 ซึ่งเป็นวันนัดประชุมวันแรกเป็นวันก่อตั้ง **“ชมรมลุงชาวไชอาชีพ”**

ชื่อของชมรมนั้น อันที่จริงเดิมทีมีชื่อว่า **“โรงเรียนสอนอาชีพวิทยาทาน”**

ซึ่งเป็นความตั้งใจแรกของลุงชาวในการหา

อาสาสมัครมาร่วมจัดตั้งโรงเรียนสอนอาชีพ แต่ต่อมาทางราชการได้

แจ้งว่า วัตถุประสงค์และการดำเนินการของโรงเรียนสอนอาชีพวิทยาทานนั้น

ขัดกับพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ ไม่สามารถ

ใช้คำว่าโรงเรียนได้ คณะกรรมการจึงได้ตกลงใจ

เปลี่ยนชื่อและฐานะมาเป็น **“สัมนาอาชีพวิทยาทาน”**

และ **“สัมนาอาชีพวิทยาทาน”** กระทั่งเป็น

“ชมรมลุงชาวไชอาชีพ” ก่อนที่จะจดทะเบียนในปี

พ.ศ.2524 เป็น **“มูลนิธิลุงชาวไชอาชีพ”** มาจนถึง

ปัจจุบัน

ผู้จัด-ผู้ฟัง พลั้วอันยิ่งใหญ่

เมื่อมีอาสาสมัครจากรายการวิทยุ ซึ่งถือเป็นคณะกรรมการและคณะทำงานไปด้วยในตัว การดำเนินงานเพื่อมุ่งสู่การจัดตั้งโรงเรียนสอนอาชีพ...ฟรี ให้กับประชาชน ก็เริ่มต้นขึ้นอย่างจริงจัง ชัดเจน และเป็นกระบวนการมากขึ้น

นับตั้งแต่การหาสถานที่เพื่อเปิดสอน โดยที่แรกลุงชาวตั้งใจจะสอนที่ถนนลาดพร้าว กม.8 ซึ่งเมื่อ 40 ปีก่อนนั้น แถวลาดพร้าวยังเป็นท้องนาท้องไร่ ไกล และเดินทางไม่สะดวก เมื่อคณะกรรมการทั้ง 25 คน ไปดูสถานที่ก็พิจารณาเห็นพ้องกันว่าไม่เหมาะสม ลุงชาวจึงออกอากาศแจ้งความคืบหน้าของงานทางวิทยุ เล่าถึงความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อสถานที่ที่ไปดู

ด้วยความที่ลุงชาวเป็นนักคิด นักประชาสัมพันธ์ นอกจากแนวคิดและเทคนิควิธีการพูด ลุงชาวยังเป็นผู้หนึ่งที่อยู่จักใช้สื่อในมือให้เกิดประสิทธิภาพได้อย่างเหมาะสม เพราะรายการลุงชาวไซอาซีฟไม่เพียงเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่สาระความรู้ทางด้านการประกอบอาชีพเท่านั้น หากแต่ยังทำหน้าที่เป็นสื่อกลางเชื่อมโยงระหว่างผู้ฟังกับสมาชิกของชมรมทุกขั้นตอน ทุกกระบวนการของคณะทำงาน ลุงชาวจะออกอากาศผ่านทางวิทยุ คล้ายกับเป็นรายงานให้ผู้ฟังได้ทราบถึงความคืบหน้า เสมือนประชาชนผู้ฟังเป็นหนึ่งในครอบครัว นั่นจึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่าคุณเป็นส่วนหนึ่งของชมรมลุงชาวไซอาซีฟ

เมื่อลุงชาวเล่าออกอากาศว่า สถานที่ที่ตั้งใจจะเปิดโรงเรียนสอนอาชีพ...ฟรี ที่คณะกรรมการไปดูนั้นยังไม่เหมาะสม ก็มีผู้ฟังท่านหนึ่งนำเรื่องราวที่ได้ยินนี้ไปเล่าให้ นายเขาวนวัต สุตลาภา เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในสมัยนั้น ท่านจึงเรียกลุงชาวไปสอบถามความตั้งใจ และแนะนำให้ลองไปดูที่ของสันนิบาตเสรีชนแห่งประเทศไทย ตรงข้ามโรงเรียนมาแตร์เดอี ถนนเพลินจิต ว่าเหมาะสมหรือไม่ประการใด

เมื่อลุงชาวไปดูสถานที่ก็เห็นว่า ที่นั่นน่าจะสะดวกต่อการเดินทางของประชาชนที่จะมาเรียน จึงออกอากาศผ่านรายการวิทยุ แจ้งนัดหมายให้คณะกรรมการมาพบกันที่หน้าโรงเรียนมาแตร์เดอี เพื่อร่วมพิจารณาสถานที่จัดตั้ง เมื่อคณะกรรมการมาเห็นสถานที่ต่างพึงพอใจกันทุกคน เพราะมีพื้นที่กว้างขวาง มีรถประจำทางผ่านหลายสาย อยู่ในตัวเมือง มีอาคารไม้ชั้นเดียวราวสองหลัง และมีห้วยารกที่บอยู่ แต่ก็ถือเป็นสถานที่ที่เหมาะสมที่สุดสำหรับเป็นสถานที่ฝึกสอนอาชีพ

หลังจากคณะกรรมการเห็นชอบตรงกัน ลุงชาวจึงนำเรื่องไปเรียนท่านเลขาธิการ รตต.มหาดไทย ท่านจึงสั่งการไปยังเลขาธิการสันนิบาตเสรีชน และให้รายงานท่านนายกสันนิบาตเสรีชน พลเอกประพันธ์ กุลพิจิตร ซึ่งก็เห็นกับการนำที่ว่างๆ มาทำประโยชน์ให้กับประชาชน ด้วยการฝึกสอนอาชีพ

เมื่อได้รับอนุญาตจากเลขาธิการสันนิบาตเสรีชน ลุงชาวจึงออกอากาศแจ้งความคืบหน้าแก่ประชาชนผู้ฟังว่าได้สถานที่สำหรับเปิดสอนอาชีพแล้ว และกำหนดเริ่มเปิดสอนอาชีพให้กับประชาชนเป็นวันแรก คือ วันอาทิตย์ที่ 25 พฤษภาคม 2512

วิชาที่เปิดสอนในช่วงแรกนั้นแม้จะยังไม่มาก แต่มีอยู่หลายสิบวิชา เช่น การประกอบอาหารประเภทต่างๆ ทั้งอาหารไทย อาหารเทศของควา ของหวาน ขนม รวมทั้งป่าทอ้งโก้ ซึ่งเป็นวิชาเลี้ยงชีพ เพราะวิทยากรผู้สอนนั้นได้ปรับปรุงสูตรจนมีรสชาติโดดเด่น อร่อย ไม่เหมือนใคร นอกจากนั้นยังมีอาชีพประดิษฐ์ดอกไม้แห้ง ถักไหมพรม ตัดเย็บเสื้อผ้า บุรุษ-สตรี ตัดผม เสริมสวย ซ่อมรองเท้า ชุบทอง และอีกหลายวิชาอาชีพ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นอาชีพที่เรียนรู้ได้ง่าย ใช้เวลาไม่มาก

- ความทรงจำวันเมื่อวันเปิดสอน

“วันเปิดอบรม วันอาทิตย์ที่ 25 พฤษภาคม 2512 ณ บริเวณ
สันนิบาตเสรีชน ถนนเพลินจิต กทม. ซึ่งไม่คิดว่าจะมีผู้สนใจ มาเรียนถึง
462 คน ทำให้ท่านนายกฯ พลเอก ประพันธ์ ซึ่งได้รับรายงานทางโทรศัพท์
เป็นระยะว่า มีผู้เข้ามารับการอบรม เวลา 7.00 น. จำนวนเท่าไร 8.00 น.
จำนวนเท่าไร 9.00 น.จำนวนเท่าไร ทำให้ท่านต้องรีบแต่งตัวออกจากบ้าน
โดยรีบด่วน เพราะเดิมเข้าใจว่าคงมีผู้สนใจสัก 40-50 คน แต่พอรู้ว่า
มีจำนวนเกือบ 400 คน จึงทำให้อัจฉริยะใจมาก เมื่อมาถึง ได้สอบถาม
ผู้เข้าอบรมว่ามาจากไหน บางคนมาจากต่างจังหวัด มาอนรรออยู่ 1 คืนก็มี
ท่านยังตกใจใหญ่ว่า สนใจขนาดนี้เขี้ยวหรือ พอมาอยู่ได้สักครึ่งชั่วโมง
ได้ซักถามผู้คนต่างๆ ก็ประทับใจมาก ได้ให้เลขาฯ รีบโทร.ไปตามคณะ
กรรมการมาด่วน เพราะงานนี้คนมาเกินคาดถึง 400 คนเศษ คุณเขาวนั้วศ
สุดลาภา เดินทางมาพร้อมกับภรรยา และนำช่างภาพทีวี นักข่าว นสพ.
ติดตามมาทำข่าวด้วย

...ท่านที่เคารพครับ ข้าพเจ้าอดร้องไห้ไม่ได้ เพราะความตื่นตัน
ใจว่า ผลงานที่ข้าพเจ้าทำด้วยความจริงใจและจริงใจต่อประชาชนนั้น
มันให้ผลอย่างไร มีความสุขอย่างไร”

ถ้อยแถลงของลุงชาวที่เขียนไว้ในตำราลุงชาวไขอาซีพ ฉบับ
ส.ค.ส.2535 แสดงให้เห็นถึงผลตอบรับจากประชาชนผู้สนใจเข้ารับการอบรม
สอนอาซีพ และความปลื้มปิติของลุงชาว ผู้เปิดโอกาสและทางเลือกใหม่
ให้กับประชาชนผู้ยากไร้ที่ต้องการสร้างอาชีพสร้างรายได้ให้กับตนเอง
ภาพเหตุการณ์วันแรกของการเปิดสอนอาซีพอย่างจริงจังเป็น
รูปธรรมนั้น แม้จะเป็นภาพที่ลุงชาวคุ้นเคยมาตลอดระยะเวลาหลายปี

แต่ภาพนี้ก็น่าจะเป็นภาพสะท้อนผลแห่งความตั้งใจและปรารถนาดีที่แจ่มชัด
ที่สุด และคงเป็นภาพความประทับใจที่เป็นกำลังใจให้ลุงชาวก้าวเดินต่อไป
อย่างไม่ย่อท้อ

หลายชีวิตที่เติบโต

จำนวนผู้สนใจมาเรียนวิชาอาซีพในวันแรกที่เปิดสอนกว่า 400 คน
นอกจากจะชี้ให้เห็นถึงความสนใจและความต้องการศึกษาอาซีพ
ของประชาชนแล้ว ยังแสดงให้เห็นถึงช่องว่างและการขาดโอกาสในการ
เรียนรู้ด้านวิชาอาซีพ ยิ่งเป็นผู้ยากไร้ ช่องว่างในการศึกษาวิชาอาซีพ
ยิ่งกว้างใหญ่กว่าคันทัวไปหลายเท่า

แต่นับจากวันที่ 25 พฤษภาคม 2512 ช่องว่างและโอกาสในการ
ศึกษาอาซีพของผู้ยากไร้ก็ได้รับการเติมเต็มจาก “ชมรมลุงชาวไขอาซีพ”
ด้วยการสอนวิชาอาซีพให้กับประชาชนผู้สนใจโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น

นับจากนั้น ทุกๆ วันอาทิตย์ที่มีการเปิดสอนอาซีพก็จะมีผู้คนที่
สนใจมาเรียนรู้มากมายเป็นจำนวนร้อยๆ คนต่อสัปดาห์ และเพิ่มมากขึ้น
เรื่อยๆ จนชมรมต้องเปิดรับวิทยากรเพิ่ม และเปิดสอนวิชาอื่นๆ เพิ่มขึ้น
เรื่อยๆ อาทิ วิชาด้านภาษา การซ่อมเครื่องยนต์ ซ่อมนาฬิกา ทำปุ๋ย
ทำแชมพู สบู่ ยากันยุง ฯลฯ

คุณนัทรเทพ เจตะภัย ได้เขียนเล่าถึงเรื่องราวเมื่อเข้ามาสมัคร
เป็นวิทยากรให้กับชมรมลุงชาวไขอาซีพไว้อย่างน่าสนใจ ในหนังสือ “คู่มือ
ประกอบอาชีพอิสระ” ฉบับ ส.ค.ส. 2530 ว่า

“...หลานชายเอาเอกสารรายละเอียดเกี่ยวกับตลาดวิชาสำหรับผู้มีรายได้น้อย ในมูลนิธิ ‘ลุงชาไชอาชีพ’ ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมาให้ ข้าพเจ้าดู ข้าพเจ้ามีความสนใจในภาษาญี่ปุ่นอยู่แล้ว ก็เลยตกลงใจสมัครเรียนในสัปดาห์ต่อมา

ตอนนั้นมานั่งเรียนกับอาจารย์พิธิ เปี่ยมพงศานต์ ดูวิธีการสอนของอาจารย์แล้วก็คิดว่าตัวเราน่าจะสอนได้ จึงตกลงใจมาสมัครเป็นอาจารย์สอนกับ ‘ลุงชา’ ตอนแรก ‘ลุงชา’ ก็ได้แนะนำเกี่ยวกับมูลนิธิและผู้ที่จะมาสมัครเป็นวิทยากร (อาจารย์ผู้สอน) นั้น จะต้องเสียสละทั้งกำลังกาย กำลังใจ กำลังความรู้ ความสามารถ ตลอดจนกำลังทรัพย์ และจะไม่รับสิ่งใดตอบแทนเลย นอกจากความดีที่ได้กระทำไว้ และน้ำใจที่จะเอื้อเพื่อแผ่ความรู้ความสามารถให้กับบุคคลอื่นในสังคมที่รายได้น้อย แต่ต้องการจะศึกษาวิชาความรู้เพิ่มเติม

เมื่อข้าพเจ้าได้ฟังดังนั้นก็ตอบตกลง ‘ลุงชา’ ทันทันว่าผมพร้อมแล้วที่จะมาเป็นวิทยากรสอนภาษาญี่ปุ่นที่นี่ แม้ว่าความรู้ความสามารถที่ร่ำเรียนมาจะไม่มากมายเท่าไรนัก แต่ก็ยินดีที่จะเสียสละเพื่อเป็นวิทยากรแก่บุคคลอื่นต่อไป อย่างน้อยก็เป็นสิ่งดีสิ่งหนึ่งในชีวิตของข้าพเจ้าที่จะได้ทำประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์สิ่งดีๆ ให้กับสังคมไทย”

ชมรมลุงชาไชอาชีพ ไม่ได้สร้างแต่โอกาสให้กับผู้ยากไร้ แต่ยังสามารถสร้างความภูมิใจแก่ทุกคนที่ได้เข้ามาสัมผัสกับชมรม ไม่ว่าจะในฐานะวิทยากรผู้เสียสละ หรือในฐานะของผู้มาเรียนในการจะทำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพโดยสุจริต

การเติบโตที่วัดได้ ไม่ใช่แค่ปริมาณผู้เข้ารับการอบรมวิชาชีพ แต่ยังหมายถึง การพองโตของ “หัวใจ” ที่ได้ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมี “คุณค่า”

ข้าพเจ้าเป็นสุขใจอย่างยิ่ง ที่ได้เห็นภาพกิจกรรมสาธิตของผู้เสียสละอยากให้อาชีพเป็นวิทยากรกับผู้อยากเรียนมาพบกันด้วยความสดชื่น ยิ้มแย้มแจ่มใส ไม่มีแอบแฝงเพื่อประโยชน์ส่วนตัวประการใด ประเทศชาติก็รุ่งเรือง เพราะคนในชาติไม่อึดอัดขัดสน ทำให้พ้นการถูก “รังแก”

ให้อาหาร	คุ้มไปนานแคว่อิม
ให้เครื่องนุ่งห่ม	คุ้มไปนานแคว่อายุผ้าขาด
ให้เรือนหอ	คุ้มไปนานแคว่เรือนพัง
ให้วิชาดีกว่า	เลี้ยงตัวเขาไปได้จนวันตาย

ที่มา ปิดท้ายบทความ “อาชีพที่ควรมอง” เขียนโดย ลุงชาไชอาชีพ 1 มิถุนายน 2517

เส้นขนานของน้ำเงินกับน้ำใจ

กว่า 2 ปี ที่ชมรมลุงชาไชอาชีพได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ด้านอาชีพต่างๆ ให้กับประชาชน โดยอาศัยสถานที่ของสันนิบาตเสรีชนแห่งประเทศไทย แต่แล้วความไม่เข้าใจกันระหว่างเจ้าหน้าที่ในฐานะของเจ้าของสถานที่กับอาสาสมัครในฐานะสมาชิกของชมรมก็เกิดขึ้น เมื่อมีการตีค่าการตอบแทนกันเป็นตัวเงิน ไม่ใช่หัวใจอย่างที่เห็นเจตนารมณ์ของชมรม สุดท้ายชมรมลุงชาไชอาชีพจึงเดินออกมาจากสันนิบาตเสรีชน เหตุการณ์ในครั้งนั้นทำให้ชมรมลุงชาไชอาชีพต้องตกที่นั่งลำบาก เพราะทางสันนิบาตเสรีชน ยังคงเปิดดำเนินการสอนอาชีพให้กับ

ประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยมีวิทยากรของชมรม บางท่านอยู่ร่วมงาน กับผู้ดำเนินการใหม่ ขณะที่ชมรมลุงชาวไขอาซีพกลับไม่มีสถานที่แน่นอน เพื่อดำเนินกิจกรรมอันเป็นเป้าหมายหลักของชมรม

แม้สถานการณ์ของชมรมในช่วงนั้นไม่สู้ดีนัก แต่วิทยากร ส่วนใหญ่ยังคงยืนยันที่จะลงเรือลำเดียวกับลุงชาว

ลุงชาวเคยกล่าวไว้ว่า

ชมรมลุงชาวไขอาซีพ เป็นกลุ่มอาสาสมัครกลุ่มเล็กๆ กลุ่มหนึ่ง ซึ่งมีความตั้งใจที่จะช่วยเหลือประชาชนที่มีรายได้น้อยให้สามารถแก้ไข ปัญหาการครองเรือน อันเป็นปัญหาสังคมในทุกยุคทุกสมัย คณะกรรมการ วิทยากรของชมรมทุกคนปฏิบัติงานด้วยความเสียสละ ไม่หวังสินจ้าง รางวัล หรือวัตถุใดๆ ตอบแทน นอกจากความสุขใจที่เห็นผู้เดือดร้อน รอดพ้นความเดือดร้อนได้เท่านั้น

*นับตั้งแต่แรกเริ่มก่อตั้งดำเนินการมา ชมรมไม่มีรายได้หรือเงิน อุดหนุนจากที่ใด แม้แต่การเก็บเงินค่าบำรุง ค่าสมัครใดๆ ก็ไม่มีอยู่ใน โครงการ การดำเนินงานทุกอย่างอาศัยความเสียสละของกรรมการ วิทยากร และความศรัทธาของผู้ที่พบเห็นเป็นเครื่องค้ำจุนกิจกรรม โดยถือ คิดว่า **ใครมีเงินช่วยเงิน ใครมีแรงช่วยแรง ใครมีความรู้ก็นำความรู้มาช่วย***

ความແ່ວແ່ແ่้แก้ปัญหาได้เสมอ

ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นไม่เคยทำให้ความมุ่งมั่น ตั้งใจ และ อุดมการณ์นั้นเปลี่ยนแปลงไป แม้ยังไม่มีสถานที่สอนอาชีพที่แน่นอน แต่การถ่ายทอดความรู้ด้านอาชีพยังดำเนินอยู่ด้วยรูปแบบและวิธีการอื่นๆ ประชาชนยังสามารถติดตามกิจกรรมของชมรมลุงชาวไขอาซีพได้จากทั้ง ทางวิทยุและโทรทัศน์

ช่วงที่ชมรมยังไม่มีสถานที่สอนเป็นหลักแหล่ง ลุงชาวได้รับเชิญ ไปเป็นวิทยากรร่วมสัมมนาปัญหาสังคม ในการประชุมใหญ่ของสภา สังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ หลังจากการประชุมครั้งนั้น ทำให้กิจกรรมของชมรมลุงชาวไขอาซีพได้รับความสนใจ จากหน่วยงานและบุคคลหลายกลุ่ม บางกลุ่มยื่นมือเข้ามาช่วยหาสถานที่ สำหรับสอนอาชีพให้ แต่มีเงื่อนไขให้ดำเนินงานในเชิงการค้า บางกลุ่มก็มี ข้อเสนอเปลี่ยนในทางการเมือง ซึ่งทั้งหมดก็ได้รับการปฏิเสธจากทางชมรม แม้จะต้องการหาสถานที่สำหรับสอนอาชีพมากเพียงใด แต่ชมรมก็ยังยึดมั่น ในเจตนารมณ์ของการก่อตั้ง คือ **การสอนอาชีพเพื่อเป็นวิทยาทาน แก่ผู้สนใจและผู้ยากไร้**

กระทั่งนายปุ๋ย โรจนะบุรานนท์ ประธานสภาสังคมสงเคราะห์ แห่งประเทศไทย ในสมัยนั้น ได้แนะนำให้ชมรมลุงชาวไขอาซีพ สมัครเข้า เป็นองค์การสมาชิกสมทบของสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย หลังจากกับทางสภาสังคมสงเคราะห์ฯ รับชมรมเข้าเป็นสมาชิกแล้ว จึงได้มอบหมายให้ชมรมลุงชาวไขอาซีพ รับผิดชอบดำเนินการโครงการ “ส่งเสริมอาชีพและบริการสาธารณสุขวิชาชีพประชาชน” ของสภา สังคมสงเคราะห์ฯ

หลังจากได้รับมอบหมายงานในโครงการดังกล่าว คณะกรรมการ และสมาชิกของชมรมจึงประชุมหารือและเตรียมการหาสถานที่สำหรับ เป็นที่สาธิตและให้บริการประชาชน ซึ่งก็ได้รับความร่วมมือจากทาง กรุงเทพมหานคร ซึ่งขณะนั้นยังเป็นเทศบาลนครกรุงเทพฯ ให้ใช้ศาลา การไฟฟ้า กลางสวนลุมพินี เป็นสถานที่ดำเนินการ โดยได้เริ่มเปิดสอน อาชีพกันอีกครั้งเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2514

“กองทุนสงเคราะห์ชุมชนได้ให้เงินอุดหนุน มีเงินอยู่ก้อนหนึ่ง ให้เป็นค่าอาหารคนละ 6 บาทต่อ 1 วัน (เฉพาะวันอาทิตย์) พวกเราทุกคน ไม่ยอมรับ ยอมซื้อรับประทานดีกว่า เพราะเกรงว่าจะถูกครหาเห็นว่า โทษไม่ยอมรับสิ่งตอบแทนใดๆ เป็นวัตถุ ซึ่งเป็นสินจ้าง ด้วยเหตุนี้เอง พวกเรา จึงมีความสุขใจ ที่เราไม่ยอมแตะต้อง เราออกค่ารถกันเอง ค่าอาหาร ค่าใช้จ่ายต่างๆ ด้วยเงินของเราเองตั้งแต่เริ่มต้นมาแล้ว เหตุใดจึงจะมาเห็นแก่เงินเพียง 6 บาท พวกเราทุกคนได้ขออนุมัตินำเงินดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายจ้างเจ้าหน้าที่ในสำนักงานและฝ่ายโยธามาช่วยแบ่งเบาภาระ”

บันทึกตอนหนึ่งของลุงขาว ที่สะท้อนให้เห็นถึงเจตนาอันแน่วแน่ และความตั้งใจที่แท้จริงของลุงขาวและสมาชิกผู้สมัครใจเป็นวิทยากร **ยังประชาชนได้รับความรู้ด้านวิชาชีพมากเท่าไร ยิ่งถือเป็นความสุขและความภาคภูมิใจของชมรมลุงขาวไขอาชีพมากเท่านั้น**

ปู่ โรจนะบุรานนท์ อดีตประธานสภาสังคมนาสงเคราะห์ฯ ได้เขียนคำนิยาม ชมรมลุงขาวไขอาชีพ ไว้ในหนังสือ “รวบรวมตำราวิชาชีพ และประวัติบุคคล จาการายการ ลุงขาวไขอาชีพ เล่ม 1” ว่า

ชมรม “ลุงขาวไขอาชีพ” เป็นชมรมของวิทยากรผู้มีความรู้ในอาชีพสาขาต่างๆ และนำเอาความรู้เหล่านั้นมาเผยแพร่เป็นวิทยาทานแก่ประชาชนผู้สนใจ โดยไม่คิดมูลค่า วิทยากรทุกคนทำหน้าที่ด้วยความเสียสละ ไม่ได้ผลตอบแทนใดๆ ทั้งสิ้น นอกจากความภูมิใจในการเผยแพร่วิทยาทานของตน

ชมรม “ลุงขาวไขอาชีพ” ดำเนินการเผยแพร่ความรู้หรือ “ไขอาชีพ” ที่ศูนย์เยาวชนสวนลุมพินี ในสมัยที่ผมดำรงตำแหน่งประธานสภาสังคมนาสงเคราะห์แห่งประเทศไทยอยู่ ระหว่าง พ.ศ.2514-2516 และ

ผมมีความชื่นชมในงานชิ้นนี้มาก การดำเนินงานนี้อยู่ในโครงการส่งเสริมอาชีพของคณะกรรมการการบริการชุมชน ปรากฏว่ามีผู้รับการอบรมสำเร็จไปแล้วเป็นจำนวนมาก และมีมากคนที่ไม่ได้ประกอบการเป็นอาชีพก็สามารถลดค่าครองชีพของตนลงได้ด้วยการทำใช้เอง

วิทยากรของชมรมทุกคน ไม่ว่าจะหญิงหรือชาย ใช้คำนำหน้าชื่อว่า “ลุงขาว” ด้วยกันทั้งนั้น ทำให้คนสงสัยว่า เหตุใดหญิงจึงเป็น “ลุงขาว” แต่ก็นับได้ว่า เป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่ง พบ “ลุงขาว” ที่ไหน ก็หมายถึงคนนั้น เป็นวิทยากร ผู้มีความรู้ในอาชีพที่ตนถนัด และเป็นผู้นำเอาความรู้ขึ้นมาเป็นวิทยาทาน นับได้ว่าเป็นผู้ทำหน้าที่สังคมนาสงเคราะห์ประการหนึ่ง

ลุงขาว : ประสพการณ์และความบริสุทธิ์ใจ

วิทยากรผู้เป็นอาสาสมัครของชมรมลุงขาวไขอาชีพ นับตั้งแต่รุ่นแรกมาจะมีการใช้คำว่า “ลุงขาว” นำหน้าชื่อ ไม่ว่าจะเป็นผู้หญิงหรือผู้ชาย เช่น ลุงขาวไปล์ ภูเขาไฟ ลุงขาวสุตา กนกโชติ

การมีคำว่า “ลุงขาว” นำหน้าชื่อนั้น นอกจากจะเป็นการแสดงถึงฐานะการเป็นสมาชิกของชมรม “ลุงขาวไขอาชีพ” แล้ว ยังสะท้อนถึงความหมายอันทรงคุณค่า จากคำ 2 คำที่นำมาประกอบกัน คือคำว่า “ลุง” กับ “ขาว”

“ลุง” หมายถึง ผู้มีประสบการณ์ มีความรู้ มีวิจารณ์ญาณพอสมควร

“ขาว” หมายถึง ผู้ที่มีจิตใจสะอาดบริสุทธิ์ มีจิตเป็นกุศล สุขในการให้มากกว่าสุขในการรับ

วงหลักปักฐาน เมื่อถึงกาลก็จากลา

การดำเนินกิจกรรมสอนอาชีพของ “ชมรมลุงชาวไขอาชีพ” ในนามสภาสังคมสงเคราะห์ฯ เดิมโตก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง สร้างอาชีพให้กับประชาชนเป็นจำนวนนับหมื่นคน มีหลักสูตรการเรียนการสอนมากมาย ทั้งที่เป็นระยะสั้น คือ ใช้เวลาเรียนรู้ไม่นาน แค่หนึ่งวันหรือครึ่งวันก็สามารถนำไปปฏิบัติทดลองทำเองที่บ้านได้ และหลักสูตรระยะยาว คือ ต้องเรียนต่อเนื่องเป็นสัปดาห์ ชั่วโมง จึงจะเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติ ประกอบเป็นอาชีพได้

แต่ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรระยะสั้นหรือระยะยาว วิชาอาชีพใด ก็มีคนสนใจเรียนรู้อย่างเนืองแน่นทุกสัปดาห์ ณ ศูนย์เยาวชนสวนลุมพินี ผู้ที่ผ่านการอบรมอาชีพยังได้รับการส่งเสริมและให้กำลังใจ จากสภาสังคมสงเคราะห์ด้วยการมอบวุฒิบัตรเพื่อแสดงว่า เป็นผู้ที่ได้รับการอบรมวิชาชีพจากชมรมลุงชาวไชอาชีพ และเป็นผู้ที่ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัว

ด้วยความเป็นคนหัวก้าวหน้าและมองการณ์ไกล ลุงชาวปลัดดันให้ชมรมไปร่วมงานแสดงสินค้าอยู่เป็นประจำ ด้วยเห็นว่าการศึกษาวิชาชีพเพียงอย่างเดียวนั้นไม่เพียงพอ จะต้องรู้จักตลาดเพื่อจำหน่ายด้วย เพราะตลาดจำหน่ายนั้นเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับงานฝีมือระดับชาวบ้าน ด้วยเหตุนี้ เมื่อมีงานแสดงสินค้าต่างๆ โดยเฉพาะที่จัดขึ้นในกรุงเทพฯ ชมรมมักจะไปร่วมงานเพื่อนำผลงานของสมาชิกไปจำหน่าย

คลื่นลูกใหม่-คลื่นลูกเก่า

4 ปีกับการสอนอาชีพ ณ ศูนย์เยาวชนสวนลุมพินี ในปี พ.ศ.2518 เมื่อลุงชาวได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และได้รับหน้าที่เป็นประธานส่งเสริมอาชีพ กรุงเทพมหานคร พร้อมทั้งยังเป็นที่กรรมการพิจารณางบประมาณ ลุงชาวจึงได้ตัดสินใจมอบกิจกรรม ณ สวนลุมพินี ให้อยู่ในความดูแลของสำนักสวัสดิการสังคม กรุงเทพมหานคร นับจากนั้น ศูนย์ฝึกอาชีพ กทม. ก็เติบโตขยายเพิ่มขึ้นอีกมากมายหลายแห่ง แม้เส้นทางเดินของชมรม “ลุงชาวไชอาชีพ” จะเจออุปสรรคต่างๆ คล้ายๆ กับเมื่อตอนที่ต้องเดินจากสันนิบาตเสรีชนฯ มา แต่นั้นหาใช่ความ

ทุกข์ใจของลุงชาวและเหล่าสมาชิกไม่ หากแต่เป็นความภูมิใจอยู่เสมอ เมื่อสิ่งๆ ที่ริเริ่มสร้างสรรค์ขึ้นนั้นได้รับความสนใจ เติบโตก้าวหน้า และสามารถสร้างโอกาสให้กับประชาชนได้เพิ่มขึ้น

เหตุการณ์คล้ายคลึงกัน หลังจากยกกิจกรรมให้กับ กทม. เจ้าของสถานที่ก็เกิดภาวะของการไม่มีสถานที่เปิดสอน บ้านของตัวเอง ซึ่งก็คือโรงงานชาวละออเกษฯ ลาดพร้าว 72 ตรงข้าม ปท. ลาดพร้าว ลุงชาวพยายามซื้อที่ในซอยลาดพร้าว 87 แต่ไม่สำเร็จ จึงใช้พื้นที่เปล่าข้างๆ ซึ่งปัจจุบันคือเสริมมิตรภัตตาคาร เปิดเป็นสถานที่สอนอาชีพในวันอาทิตย์ ควบคู่ไปกับการเปิดสอนนอกสถานที่ โดยมีรูปแบบเป็นการร่วมมือระหว่าง บริษัท ห้าง ร้าน หน่วยงานที่สนใจกับชมรมลุงชาวไชอาชีพ โดยทางชมรม นำความรู้มาให้ ส่วนหน่วยงานต่างๆ ก็เป็นผู้ให้ใช้สถานที่

แต่กิจกรรมของมูลนิธิลุงชาวไชอาชีพ (ระหว่างนั้นได้จดทะเบียนเป็นมูลนิธิแล้ว เมื่อปี พ.ศ.2524) ก็ยังคงได้รับความสนใจมากมาย มาโดยตลอด จนกระทั่งคณะกรรมการพัฒนาชุมชน สภาสังคมสงเคราะห์ ให้ใช้พื้นที่บริเวณตึกมทิดล สีแยกตึกชัย (อาคารสำนักงานสภาสังคมสงเคราะห์ ในปัจจุบัน) เป็นสถานที่สอนอาชีพที่แน่นอนอีกครั้งเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2527 แต่ครั้งนี้ เปิดสอนกันสัปดาห์ละ 2 วัน ทั้งเสาร์-อาทิตย์ เพื่อให้ผู้ที่มาเรียนจากต่างจังหวัด สามารถเลือกฝึกอบรมอาชีพที่มีชั่วโมงการเรียนการสอนเพิ่มขึ้นได้

นอกเหนือจากการสาธิตและสอนอาชีพทุกวันเสาร์-อาทิตย์แล้ว ในแต่ละวันทางชมรม ยังจัดส่งวิทยากรไปร่วมกับองค์กรต่างๆ เพื่อสาธิต และส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนและเจ้าหน้าที่หรือผู้สนใจในหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน ทั้งที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด จนมีอาจจะนับปริมาณผู้ที่ผ่านการอบรมฝึกสอนอาชีพจากชมรม

จากนั้นอีกไม่กี่ปี เหตุการณ์เดิมๆ ก็เกิดขึ้นอีก เมื่อทางสภาสังคมสงเคราะห์ฯ ต้องรื้อตึกเก่าเพื่อสร้างตึกใหม่ ซึ่งก็ถือเป็นเรื่องปกติธรรมดา เป็นวัฏจักรความเปลี่ยนแปลง เหมือนกับคลื่นลูกใหม่ ที่ซัดเข้ามาแทนที่คลื่นลูกเดิมที่วิ่งอยู่ตรงหน้า

แต่สำหรับมูลนิธิลุงชาวไชอาซีพนั้น ดูเหมือนจะไม่ยี่หระกับความเปลี่ยนแปลง คลื่นลูกใหม่ เพราะยังไ้ต่างก็เป็นคลื่นที่ต้องทำหน้าที่พัดเข้าหาฝั่งอยู่ดี

ธารน้ำใจที่ไม่เหือดแห้ง

หลังย้ายออกจากสถานที่ของสภาสังคมสงเคราะห์ฯ ในครั้งนั้น มูลนิธิลุงชาวไชอาซีพก็ได้ยุติเรื่องการแสวงหาสถานที่สอนที่เป็นหลักแหล่ง ด้วยเชื่อว่า แม้ไม่มีสถานที่ที่แน่นอน แต่ก็สามารถดำเนินกิจกรรมการสอนอาชีพต่อเนื่องไปได้ โดยอาศัยความร่วมมือของหน่วยงาน องค์กรต่างๆ อย่างที่เคยเป็นมา

สถานที่สอนอาชีพของชมรมลุงชาวไชอาซีพนับจากนั้น จึงมีหลากหลาย ตั้งแต่ห้างสรรพสินค้า สโมสร องค์กร มหาวิทยาลัย โรงเรียน วัด หมู่บ้าน หรือบริเวณใดก็ได้

เพราะสาระสำคัญมิได้อยู่ที่สถานที่ หากแต่อยู่ที่วิชาความรู้ และการสร้างโอกาสให้กับผู้ที่สนใจมาเรียน

การเดินทางสอนอาชีพตามวัตถุประสงค์เริ่มแรกของการก่อตั้งชมรมลุงชาวไชอาซีพยังเป็นไปอย่างแน่วแน่ แม้เวลาจะผ่านไปเกือบครึ่งศตวรรษ แต่วิทยากรหลายท่านก็ยังคงดำเนินการตามเส้นทางเดิม คือการสอนอาชีพเพื่อเป็นวิทยาทาน อยู่อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอจนถึงปัจจุบัน

“เดี๋ยวนี้คนสนใจเรื่องอาชีพพวกนี้น้อยลง แต่เราก็หยุดไม่ได้ ถ้าหยุดก็ต้องหยุดเลย มีคนมากคนน้อยเราก็สอน ทุกวันนี้ก็สอนให้คนที่เขาไม่รู้จะไปเรียนที่ไหน เขาอยากมาเรียนที่นี่ เราก็บอกเขา”

อาจารย์สุดจิตต์ สาลักษณ์ วิทยากรสอนชุปทอง วัย 85 ปีเศษ กล่าวถึงกิจกรรมสอนอาชีพของมูลนิธิลุงชาวไชอาซีพในวันนี้ ก่อนย้อนเล่าถึงเรื่องราวของมูลนิธิ และความผูกพันที่มี ให้ฟังว่า

“ไม่ได้อยู่จ้ะอะไรกันหรอก ได้ยินข่าวว่าสอนฟรี ก็ไปดูเพราะอยากรู้ว่า เขาทำอะไรกันบ้าง ตอนนั้นลุงชาวเปิดสอนอยู่ที่สวนลุมฯ ก็เลยไปสมัครเรียนตัดเสื้อ หลังจากนั้นก็สมัครสอน ทำบ้านเรือนไทย เพราะมีความรู้ด้านนี้ คือ อยู่บ้านก็ทำบ้านเรือนไทยเป็นของที่ระลึกส่งเขาอยู่แล้ว ก็เลยได้สอนทำบ้านเรือนไทย จากนั้นก็มาสอนทำดอกไม้ เพราะแม่สอนให้ทำกรอบรูปวิทยาศาสตร์ แล้วก็เข้าทอง (ชุบทอง) ซึ่งเรียนมาจากกองพลทหารม้า

อยู่กับมูลนิธิมาตั้งแต่ปี 2515 กระทั่งย้ายจากสวนลุมฯ ไปลาดพร้าว ที่ตรงสวนลุมฯ ก็ให้ กทม.เขาไป ก็ย้ายมาเฉพาะผู้ที่ไม่ต้องการเงินจาก กทม. มาอยู่ลาดพร้าว ใครขอให้ไปสอนที่ไหนก็ไป

สมัยแรกๆ วิชาที่สอนเยอะมาก
อย่างน้อยก็ 30 วิชา เมื่อก่อนสอนทุกเสาร์-
อาทิตย์ เดี่ยวนี้สอนเดือนละวัน อะไรที่ต้องเรียน
นานๆ เรียนต่อเนื่อง เราก็ไม่สอน สอนแต่ที่
จบในวันนั้น

ตอนนี้ลุงขวไม่สบายมาก เราก็ไม่มี
คนช่วยแนะนำให้ทำอย่างนั้นอย่างนี้ ตอนนี้เขา
เชิญไปสอนที่ไหนเราก็ไป”

ลุงขวไชอาชีพ วันนี้ และพุ่มนี้

เช้าตรู่ 7 นาฬิกาของวันที่ 8 พ.ย. 2551
ลุงขวจากโลกนี้ไป หลังจากลุงขวป่วยหนัก
ต้องพักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาล แต่ทุกวันนี้
งานของมูลนิธิลุงขวไชอาชีพยังคงดำเนินอยู่
อย่างต่อเนื่องเช่นเดิม แม้จะมีวิทยากรเหลือ
เพียงไม่กี่คน แต่ทุกคนก็ยังยินดีที่จะทำหน้าที่

ต่อไป โดยปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับเงื่อนไข โดยอย่างน้อยที่สุดทุกวัน
อาทิตย์ที่ 2 ของทุกเดือน ยังเปิดการสอนอาชีพโดยมูลนิธิลุงขวไชอาชีพ
อยู่ประจำ ณ บริเวณอู่ซ่อมรถ ใต้ทางด่วนถนนงามวงศ์วาน

“ที่นี้เป็นอู่ของลูกชายสมาชิกท่านหนึ่ง เขาเห็นใจว่า ถ้าจะไป
สอนกันที่มูลนิธิก็ไกลเกินไป คนเรียนก็ไปไม่ไหว วิทยากรผู้สอนของเราก็
อายุมากกันแล้ว ไปไกลๆ ก็จะลำบากในการเดินทาง ก็พอดี อู่เขาหยุดวัน
อาทิตย์ เราก็ได้อาศัยเป็นที่สอน” พี่เมย์ หลานสาวลุงขว ผู้ดูแลมูลนิธิ

และเป็นวิทยากรสอนทำปาตองโก เล่าถึง
เรื่องสถานที่สอนในปัจจุบัน ส่วนวิชาที่สอน
ก็ยังมีอยู่หลายวิชา แต่ที่สอนอยู่ประจำเดือน
ได้แก่ การทำปาตองโก ที่ถือเป็นวิชาที่ได้
ได้รับความสนใจมากมาโดยตลอด การทำ
อาหารคาว-หวานต่างๆ สอนตัดลวด
ร้อยลูกปัด ชุบทอง เป็นต้น

แม้วันนี้จะมีการเปิดอบรมอาชีพ
เพียงเดือนละ 1 หน มีคนมาเรียนเพียงครั้งละ
ไม่กี่สิบคน แต่วิทยากรทุกคนก็ยังเต็มใจมา
และยังดำเนินรอยตามความตั้งใจของลุงขว
คือ สอนอาชีพเป็นวิทยาทาน

นอกเหนือจากวิทยากรรุ่นใหม่
อย่างอาจารย์สุดจิตต์ หรืออาจารย์อุ้นเรือน
อาจารย์พาสณา มูลนิธิก็ยังมีวิทยากร
รุ่นกลาง รุ่นเล็ก ที่ยังคงสานต่อเจตนารมณ์
ของมูลนิธิ และหากหน่วยงานไหน องค์กรใด
หรือใครที่ประสงค์จะให้มูลนิธิลุงขวไชชีพ
ไปอบรมฝึกสอนอาชีพต่างๆ สามารถติดต่อ
ไปได้ที่มูลนิธิลุงขวไชชีพ วิทยากรทุกท่าน
ยังมีแรงใจเต็มร้อยที่จะนำความรู้ด้านวิชาชีพ
ไปถ่ายทอดให้เป็นวิทยาทาน

ยุคสมัยที่เปลี่ยนไป สังคม เศรษฐกิจ วิถีชีวิต และทางเลือก
ที่มากขึ้น กำลังเบียดให้เส้นทางของมูลนิธิลุงชาวไชอาซีพีในวันนี้ตีบเล็กลง
แม้จะเล็ก แต่ก็ยังยิ่งใหญ่ในความรู้สึกของใครหลายคน

เพราะ “**ความดี**” ยังคงมีผู้ยึดถือปฏิบัติ ยังคงมีผู้ศรัทธา ทว่า
กลับกำลังจางหายไป บางที่เราอาจต้องตั้งคำถามใหม่ว่า...

นิยามของ “**ความดี**” ในวันนี้เป็นเช่นไร

ทำไมบุคคลหรือกลุ่มคนที่ยังคงยึดมั่นในการกระทำดี ที่เคย
ยิ่งใหญ่ในอดีต จึงถูกมองข้ามจากคนในสังคมปัจจุบัน การช่วยเหลือเพียง
ลำพังจากสภาสังคมสงเคราะห์ กับเงินจำนวนไม่กี่บาทต่อปี จะช่วยต่อ
ลมหายใจให้กับมูลนิธินี้ไปได้อีกนานแค่ไหน หากไม่มีการสนับสนุนจาก
ภาคส่วนอื่นๆ ในสังคมของเรา

หรือเราจะยินยอมปล่อยให้เรื่องราวและความตั้งใจดี ของคนดีๆ
ต้องถูกสังคม ระบบทุนนิยม หรือแม้แต่กาลเวลา พัดพาให้สิ่งดีๆ นี้
เลือนหายไป

คำตอบอยู่ที่เราทุกคน...

อย่างไรก็ตาม แม้อาจไม่มีคนจดจำ กระทั่งเลือนหายไปตามวัน
เวลาอย่างเงียบงัน

แต่อย่างน้อย สำหรับลุงชาวไชอาซีพีแล้ว ดูเหมือนว่า ได้บรรลุ
ถึงจุดหมายของการทำความดีแล้ว ดังที่ลุงชาวไชอาซีพีได้บันทึกถึง
เหตุการณ์วันที่ 25 พ.ค. 2512 วันแรกของการเปิดสถานสอนวิชา ที่ผู้คน
พากันมาฝึกอาชีพมากมาย เอาไว้ว่า

“...ข้าพเจ้าอดร้องไห้ไม่ได้ เพราะความตื่นตันใจว่า ผลงานที่
ข้าพเจ้าทำด้วยความจริงใจและจริงใจต่อประชาชนนั้น มันให้ผลอย่างไร
มีความสุขอย่างไร”

บางที นี่คือสิ่งทิ้งดงามที่สุดส่วนหนึ่งที่ได้เคยเกิดขึ้นในสังคมไทย
คือ การ “ให้” โดย “ไม่หวังอะไรตอบแทน” และจบลงอย่างสมบูรณ์แล้ว
ทันทีที่ได้ลงมือกระทำ

เพราะ

“ส่วนที่ดีที่สุดของชีวิตคนดี
คือการกระทำเล็กๆ ไร้นาม และไม่มีใครจดจำ
แต่เปี่ยมด้วยความเมตตาและความรัก” ❁

หนังสือและเว็บไซต์

วราพงษ์ พงษ์บริบูรณ์ ส.ค.ส.๒๕๑๗ รวบรวมตำราวิชาซีพและประวัติบุคคล
 จากรายการ ลุงชาวไซอาซีพ เล่ม 1
 มุลนิธิลุงชาวไซอาซีพคู่มือประกอบอาชีพอิสระ ฉบับ ส.ค.ส.2530
 มุลนิธิลุงชาวไซอาซีพตำรา ลุงชาวไซอาซีพหนีความจน ฉบับ
 ส.ค.ส.2535 แนวอาชีพอิสระ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
 สฤณี อาชวานันทกุล. คน (ไม่)สำคัญ, สำนักพิมพ์ openbooks
 กรุงเทพฯ มีนาคม 2551
 - www.thaidonatedb.com
 - www.th.wikipedia.org

สัมภาษณ์

- อาจารย์สุดจิตต์ สาลักษณ์ (สัมภาษณ์เมื่อวันอาทิตย์ที่ 10 สิงหาคม 2551)
- อาจารย์พาสนา ชมพูแสง (สัมภาษณ์เมื่อวันอาทิตย์ที่ 10 สิงหาคม 2551)
- อาจารย์อุ้นเรือน วิบูลย์พันธุ์ (สัมภาษณ์เมื่อวันอาทิตย์ที่ 10 สิงหาคม 2551)
- อาจารย์พรหทัย วงศ์ประเสริฐ (สัมภาษณ์เมื่อวันอาทิตย์ที่ 10 สิงหาคม 2551)
- อาจารย์น้ำค้าง จินดาศักดิ์ (สัมภาษณ์เมื่อวันอาทิตย์ที่ 14 กันยายน 2551)
- อาจารย์ประสิทธิ์ ประมวล (สัมภาษณ์เมื่อวันอาทิตย์ที่ 14 กันยายน 2551)
- คุณเมย์ เอี่ยมปิ่น (สัมภาษณ์เมื่อวันอังคารที่ 29 กรกฎาคม 2551)
- คุณผาณิต วิบูลย์พันธุ์ (สัมภาษณ์เมื่อวันอังคารที่ 29 กรกฎาคม 2551)
- คุณกัลลภรงค์ เอี่ยมปิ่น (สัมภาษณ์เมื่อวันอังคารที่ 29 กรกฎาคม 2551)

เคยมีผู้กล่าวถึงอุดมการณ์และความแน่วแน่
 ของชมรมลุงชาวไซอาซีพ ว่า...

วิชาอาชีพต่างๆ เขาว่า...ของฟรีไม่ใช่ของดี
 และเขาว่า...จะมีใครมาให้กันฟรีๆ
 แต่ชมรม “ลุงชาวไซอาซีพ” ได้พิสูจน์แล้ว
 ทั้งให้ฟรีและของดีๆ ทั้งนั้น
 เพราะวิทยาการอาสาสมัคร “ลุงชาว” ทั้งหลาย
 ต้องการเพียงเป็นผู้ให้ก็มีความสุขใจ
 แจกให้เป็นวิทยาทาน เพื่อการกุศลเท่านั้น

มาร์ชชมรม “ลุงชาวไซอาซีพ”

คำร้อง-ทำนอง ประกอบ ไชยพิพัฒน์

มาเกิดพี่น้องชาวไทย จงอย่าให้เวลาเสียเปล่า
 เดียวนี้ ชมรม “ลุงชาวฯ” ขอบอกกล่าวเพื่อช่วยคนจน
 เปิดสอนอาชีพให้ฟรี กับคนที่รายได้ขัดสน
 ต้องการเพิ่มฐานะตน ให้เป็นคนมีฐานะดี
 สอนโดยผู้ชำนาญการ สละแรงงานมาจากทุกที่
 เร็วและเรียนฟรี โครงการนี้ของสภาสังคมฯ

*หมายเหตุเพลงนี้แต่งขึ้นในช่วงเวลาที่สภาสังคมสงเคราะห์ให้เงินสนับสนุนในช่วงระยะสั้นๆ